diuine humaneq; iusticie refragat̄. inulcū pati omnino
non possum⁹. Te itaq; tanti facinoris p̄sūptorē cano
nica adhuc q̄ p mereris sententia suspendentes ab
omni pontificali & sacerdotali officio p̄sus uacare.
ap̄lice potestatis auctoritate p̄cipim⁹. quo nr̄e te
p̄sentie rep̄sentes. de tanto corā nob scelere respon
sur⁹.

oletanū sicq archiep̄m p̄uilegii nr̄i auctoritate
p̄matē in totis hispaniarū regnis fore decreuim⁹.
salua ap̄lice sedis auctoritate. & metropolitanoȝ p̄
uilegiis singloȝ. Siquid g int uos q̄ue contigerit. que
a sede ap̄lica p̄cul estis. ad eū uelut ad p̄matē ur̄m
omniū recurretis. eiq; iudicio que uob sunt q̄ua t̄mi
nabitis.

oletano ep̄o antiq eccl̄e sue p̄ut rogasti. moni
menta concessim⁹. & p̄uilegii nr̄i pagina p̄stina plenā
dignitate libent indulsim⁹. Primatē ep̄oȝ omniū qui
in hispaniis sunt esse te im⁹. & queq; tua nos karitas sup eo
flagitauit cū pallii datione contradidim⁹. Et omnia
monasterii ur̄i loca ubilibet fuerint in iure specialit
nr̄a p̄tectione suscepim⁹. ita ut nec ep̄s q̄libe nec legat
nisi cui a nob idipsū specialit iniunctū fuerit. p̄ter uolū
tatē tuā de ur̄is audeat negotiis iudicare. saluo tam
iure ep̄oȝ q̄ in eis hacten⁹ habuisse noscunt.

archiep̄o

deo non rectis
& canonicis ordinationis tue p̄mordiis nequaquā p
canonū rigore absteri. sed p tp̄ris labore & eccl̄e utili
tate clementes excitum⁹. Et.

iscretioni ur̄e uidet̄ q̄tin⁹ sedm p̄ceptū nr̄i tenorē
quando sedm eccl̄e ur̄e morē. sacros datis qb libet aliis

ordines benedicere cepisti. eos quos tua dixerit sollertia reconciliandos inter benedicendum et manus imponendum facias intuere. Quibus certa omnia consecrationis interrumpta. preter unctionis et plebis et sic eos ad sancta ministeria reconciliabis.

via consuetudo romane ecclesie non est. ut personis absentibus privilegia formentur id distulimus exhibere. Si quo tu karissime fili egritudine sicut dicitur impediente ipse nobis tuam non potuis exhibere presentiam. potes mittere. et cum eo personas quas ipse iudicaveris. De professione unde nos per legatum consuluistis. id vobis respondendo consulimus. ut post sancti antonini a quo ordinem accepistis vos iustos regulariter permisistis donec deo adiuvante religiosorum virorum consilio de ipsa congregatione magistrum et prepositum vobis eligere valeatis.

vamus de electione tua et consecratione.

sicut nobis relatum est. minus canonica dubitemus. te tamen pro tempore ut et multos alios adhuc dispensatione sufferentes. toleramus.

edentes et emendentes ecclesiasticas honores. sacerdotes. diaconos aut subdiaconos coniugatos. quod diu in suo errore permanserint nullam sui ordinis potestatem in ecclesia habere permittas.

um annis esse viginti quinque; et iam tunc deo volente in honore beati petri limina libens adii. meque regnumque meum in dei et eius potestate tradidi. et ut sibi servirem semper in mente habui. quod sic debere opere non complevi. Item preterito anno cum in quadam essem expeditione.

pro remedio anime mee deo cupiens placere. decrevi in animo deo tributum et beato petro apostolorum principi pro meo meorumque

filiorum capite persoluere. uidelicet quingentos mancusos iac
census monete. Hunc censum pollicitus sum et polliceor.
me per singulos uita superstite redditurum annos. Haec con
stituo et confirmo. et a me et a successore meo obser
uanda perpetuo. Omnes etiam pene milites qui mecum erant.
eadem condicione se datos promiserunt unusquisque per singulos an
nos predicte monete unum mancusum.

anricus suessionensis episcopus romam sponte ueniens.
quia a rege francorum inuestituram acceperat. iudicio
domni pape in ipsius manibus refutauit absque spe recuperatio
nis. Cui postea necessitate exigente ecclesie. nolenti
ac recusanti idem episcopatus per domnum urbanum papam restitutus est.
et hoc ipse sacramento astrictus est. Ego hanricus
suessionensis episcopus ab hac hora in antea fidelis ero beato petro et
tibi domne mi papa urbane. et tuis successoribus canonice
intrantibus. Et romane ecclesie legatum huius apostolice sedis
cum honore recipiam. quem certum legatum agnoscam. et in
suis necessitatibus adiuuabo. Vocatus autem ad sinodum
aut ad curiam. aut legatorum tuorum ueniam. nisi prepeditus ca
nonico impedimento. excommunicatis ab hac sede me
sciente non communicabo. Consecrationibus eorum qui
inuestituram receperunt episcopatuum uel abbatiarum
de laica manu me sciente non intero. sic me deus
adiuuet et hec sancta euuangelia. Tunc et de beluacen
si episcopo idem actum est.

iudicium pp. v. filia iordanis

iuerum esse constituerit.

quod hoc legati iordanis principis retulerunt. quod scilicet
ipse coactus et dolens filiam suam infantulam nolentem
flentem et pluribus renitentem. non assentientibus sed ual
de dolentibus matre et parentela rainaldo ridelli filio
desponsauit.

qm̄ canonū et legū auctoritas talia sponsalia ut in
fra ostendet̄ n̄ approbat. ne ignorantib; canones et leges
nimis durū q̇d dicim⁹ uideat̄. ita sententiā tēperam⁹
ut si princeps c̄ assensu filie matris et parentele id q̇
cepτū ē. pficere uoluerit. concedam⁹. Sin autē legat⁹
nr̄ utrasq; partes audiat. et si nich fuerit ex parte sup
dicti rainaldi ampli⁹ q̇d impediat. ab ipso iordane
sacramentum q̇d ita consistent hec ut dicta sunt accipiat
et nos canonū et legū secta sequentes deinceps n̄ phibem⁹
quin alii uiro si uoluerit p̄dicta filia ei⁹ tantū in dn̄o
nubat.

Debent subditi scd̄m beati iob sententiā dicentis
rē quā nesciebā diligentissime inuestigabā dubi
tationis sue nodos morosa et patienti inquisitione dis
soluere. non autē in ea redargutionis aut culpationū
manū extendere. Item.

Multa eccle̅ principes p tenore canonū districti iudi
cant. multa p tēpoꝝ necessitate patientē tolerant. mul
ta p psonarū q̄litate modantē dissimulant. Sicut sepe
ptracto neruo arcus extenditur. sequi⁹ ea in que ad
tēp⁹ intendend⁹ iaculat̄. Pro aptos si q̇d comunit̄ ē.
sententia ierosolimis confirmatū. et p paulū et bar
nabā frib; pasiā destinatū. ne q̇sq̇ ad fidē ueniens.
circumcisioni legis habet̄ obnoxi⁹. Ipse etiā paulus ad
galathas si circūcidimini inquit. xp̄s uob̄ nil pderit.
Multa et iā asc̄is patrib; p tēpr immutata. Item.
scripturarū testimonio comprobant̄. sicut sc̄e romane
eccle̅ cui deo auctore deseruim⁹. sc̄s pontifex leo neo
phitos ad sūmi sacerdotii gradū pmisit ascendere.
quos pauli apli uoce palā est ab eod̄ officio inhiberi.

x. pet̄ pisto epo

Sicut etiam arrianos legimus postquam conversi sunt . in suis officiis manere permissos. Item.

Scripsistis nobis maximum apud vos scandalum emersisse . quod pisanum episcopum consecraverimus qui a guezelone heretico diaconus fuerat ordinatus. Et nos profecto scimus guezelonem hereticum fuisse . maguntinumque episcopatum simoniaco credimus facinore invasisse . propterea quod et alium adquirendum regi sub anathemate posito diu servierat . et propter adquisitum omni vite sue tempore deservivit. Et unde etiam ipsi nos pro tali causa . et quia ab excommunicatis consecratus est . in sinodali concilio excommunicavimus . et condempnavimus . et ab omni ecclesiastico officio sine spe restitucionis aliqua deposuimus. Porro daibertum ab eo licet simoniaco non simoniace eius confessione comperimus in diaconum ordinatum. Et beati innocentii pape constat sententia declaratum . quod guezelo hereticus ab hereticis ordinatus . quia nil habuit dare dare nil potuit . ei cui manus imposuit. Nos igitur tanti pontificis auctoritate firmati . damasi et pape testimonio roborati . qui ait reiterari oportere quod male actum est . daibertum ab hereticis et corpore et spiritu digressum . atque utilitati ecclesie pro viribus insudantem . et ex integro necessitate ecclesie ingruente diaconem constituimus . quod non reitacionem estimari censemus . sed tantum integram diaconii dationem . quoniam sicut ut predximus . qui nil habuit dare nil potuit.

Cluniacensi ab

Orro de libertate locorum cluniacensi monasterio pertinentium quam nostro tibi privilegio pro antique dilectionis ac religionis singularitate concessi . scientie tue morositatem ita agere convenit . ut salvum sit episcoporum ius.

qđ in eis hacten⁹ habuer. Sed te sub querela romane aecclie multi ex causis manere non ignoraueris quas aut omnino credere. aut omnino n̄ discutere non debem⁹. Quarū illā constat ee p̄cipuā. q̄ cū palliū a confr̄ib; n̄ris romane aeccłe cardinalib; suffraganeis epis nullo tunc sūmo existimante pontifice eo tenore accepis. ut cū p̄mū disponente dn̄o summ⁹ in romana eccłā pontifex ordinat⁹ fuisset. tu ei te deberes p̄sentē exhibere conspectui. tanto tamiā t̄pr sedi te aplice distuleris p̄sentare. Lt.

E p̄rboꝝ filiis eo tenore agere noueris quē ipse gregori⁹ pp. disposuit. ut in necessitatib; maximis si monasticā aut canonicā uitā religiose duxerint. ualeant ad sacros ordines p̄mouerí. Illud aūt sūmo op̄e scueris obseruandū ne a laicis inuestituram accipientib; manū imponas.

Osti fr̄ in epō Rm̄e.

Q extra ordinarie cont̄ sc̄oꝝ decreta pontificū epātus uita p̄cepis. Post electionē siquid canonice cebratā regē ab sede aplica excōmunicatū. & beati .P. grā penit⁹ alienū adisti. sacramento te ipsi astrinxisti inuestitām ab eo accepisti. q̄ omnino in romana eccłā p̄hibitū ipse non nescis. P̄eta quis te ignaro pecuniā regi fr̄ tuus dicit̄ obtulisse. licet hoc nunc tand̄ ce tari asserat̄. & nulla ueraciū uiroꝝ assertione submixum. Nos tamē necessitatē uehementissimā eccłe p̄pendentes. & maximo te ei usui futūm annuente dn̄o condescendentes. rigorē iusticie canonice auctoritate aplica tempauim⁹. Illudq; q̄d omnib; constat canonib; interdictū. ut nullus a min⁹ q̄ a trib; epis eps

rainaldo rem

aselmo ... archiepo

ordinet. cu in tua consecratione ita contigisset. ut
unu solu fauentib; tam ceteris consecrationis tue ha
buisses auctore. pspectu utilitatis eccle toleraium?
teq; ex cenobio ad epat apice reuocauim?. Sup hec
ut tua maior haberet auctoritas. pontificat? tibi
plenitudine plargitione palliu tribuentes licentia
contribuim? ut eos qui a tedaldo ad clericatus officiu
sunt pmoti. si non simoniace neq; puatis studio con
secrati fuissent. & si ipsu simoniacu ee nescissent. &
si eos bone uite & pensior religio comdaret. in cleri
cat? ordinib; qs acceperant sine canonu tam piudicio
eccle necessitate exigente restitueres. It

osti enim te officio non legalit acceptos putilitate
eccle restitutu. & ubi effectus cessauerit causeq;
cessare debent intuit?.

o qui in eccla ordinati sunt.
sed ab eccla pscismata discesser sacrificiu sedm
patru auctoritate n exsufflam?.

otificamus tibi.
ut si tres aut duo ex ppinquiorib; iam desine
te ... ei? qui accusat. uel iuuge hanc ppinquita
te iure iurando firmauerint. l tres aut duo ex an
tiquiorib; genuensib; quib; hec ppinquitas notat.
qui bone fame & ueracis testimonii sunt. remoto
amore. timore. pcio. & omi malo studio sup dicto
modo consanguitate firmauerint. sine omi mora
coniugiu dissoluat. Qd si ppinqui uel extranei.
uerbis tantu ppinquitate testant. & iurantito plu
re uel noluerint l nequiuerint. coniugiu nulla
ten? dissoluat. sed competens ei penitentia ppt infamia

l peccati maculā si forte in hac contraxer[it] aliq[ua] miti
gatur.

pontio nicenensi ep[iscop]o

VOD si de monast[er]io sci antonini hugone clerico
ad nos uenientē decreuim[us]. consilio teuzonis
monachi q[ui] uris in partib; romane sunt eccl[esi]e nun
tius missi egim[us]. idq; ipsi legat[us] n[oste]r amatus ep[iscopu]s se lug
dunensē archiep[iscopu]m p[ro]basse & confirmasse in p[re]sencia
n[ost]ra testatus ē. utili[us] ac digni[us] asserens regulares ibi
canonicos conuersari. q[uam] solo nomine monachos
ipsi[us] eccl[esi]e bona consumere.

petron
legion

uia suppliciť ad sedem ap[osto]licā
ueniens. peccatū humiliť confessus ē. q[uo]d tui
pontificii uidebat[ur] officium impedire uidelicet.
q[uo]d ex matre n[on] legitima p[ro]creat[us] sis. quā uiuente
uxore pat[er] tuus cognouisse cognoscit[ur]. nos ap[osto]lice
mansuetudinis gr[ati]a immunē te a ceťis que sacerdo
tiū impediunt criminib; tam tua p[ro]fessione quā
fr[atru]m qui tecū sunt testimoniis agnoscentes. & uitā
religiosā audientes. ab hui[us] te peccati uinculo abso
lutū. in suscepti sacerdocii officio confirmamus.

gebardo

[Q]ui excōmunicationis q[ue]stione tractata. sc[or]i pre
decessoris n[ost]ri sententiam confirmantes. ita tā d[omi]n[o]
inspirante determinauim[us]. Primo siquid[em] gradu ra
uennatē heresiarchā romane eccl[esi]e inuasorē. cum
henrico rege ei[us]d[em] nequicie capite. ab omnib; catholi
ce eccl[esi]e menbris alienū & excōmunicatū e[ss]e censem[us].
Secūdo eos qui artius pecunia consilio aut obedientia
eccl[esi]asticos maxime ordines aut honores ab eis accipi
endo eor[um] nequitie amminiculū subministrant. hos q[ue]

p'cipalit anathematis uinculis astringentes. in ttio
gdu communicantes eis. nos q'dē non excōmunica
m9. sed q'a ipsi se eo℞ cōmunione condēpnant.
in nr̄am eos societatē nequaquā sine penitentie ultio
ne & absolutione recipim9. Scis quippe canonib;
cautū constat. ut qui excōmunicatis cōmunicauit
excommunicet'. Ipsius tam̄ penitentie atq; abso
lutionis modos ea moderatione discreuim9. ut q'cq;
seu ignorantia seu timore seu necessitate negotii
cuiq'da maximi & maxime necessarii. eo℞ se conuictu
salutacione. oratione. osculo uel. contaminauerit.
cū minori penitentie medicina societatis nr̄e parti
cipiū sociat'. Eos u° qui aut spontanee aut negligent
inciderit sub ea uolum9 discipline coherciōne suscipi. ut
cetis metus incutiat'.

Ut ab excommunicatis q'ndā tam̄ catholicis ep̄is ordi
natos siquidē non simoniace ordines ipsos acceperint.
& si ep̄os ipsos simoniacos fuisse constiterit. ad hoc si
eo℞ religiosior uita & p̄rogatiua doctrine uisa fuerit
ꝯmereri. penitentia indicta q' congruā duxeris.
in ipsis q's acceperint ordinib; p'manere p'mittas. Ad
sup'iores aut ascende non concedim9 nisi nccssitas &
utilitas maxima flagitauerit. & ipso℞ scā conu'satio
ꝯmeruit. & hoc tam̄ ipsi rari9 cū cautela ē p'cipul
concedendū. De p̄rbris diaconis aut subdiaconis q'
post acceptū ordinē in aliquo crimine lapsi fuerint.
siue palā siue clā constat quidē canonū censura.
ab eccl'asticis eos officiis inhiberi. tue tam̄ discretioni
ꝯprudentieq; committim9. utrū si eo℞ aliqui tam̄ infa
mie non fuerint notas asp'si. necessitate eccl'e urgente

155

& ipsorum sca conuersatione promerente in suis gradibus recuperari debeant. Item

Si quem uero quod absit aut post acceptum officium contigerit aut ante acceptum perpetrasse quolibet eorum maxime que in lege morte multantur siue clam siue palam occupatum crimine inuenitur eos maxime qui mundo adhuc uiuunt. ab omni eos altaris ministerio sequestramus.

uctoritatis — v. clero et plebi pergamensi.

nostre statuta noueritis: quod omnis symoniacos a praue acceptis ministeriis. & ab ecclesiarum potestate remouemus. Eos autem symoniacos dicimus. qui uel precio uel promissione. uel precibus uel seruicio eius gratia intencionis impenso. ordines uel honores ecclesiasticos emisse noscuntur. Quos autem omnino ab emptis officiis remouendo canonica sanctione precipimus neque eis in ecclesiis emeritis potestatem habere. aut ministrare facultas libera concedatur. sed ut perfecte peccatum suum defleant. et diuina sibi gratiam reconcilient. ad alias ecclesias uel monasteria transeant. et se sub disciplinę regularis coherctione seruantes. spiritualis milicie exerciciis mancipare procurent.

udiuimus te dunelmensis ecclesię. — v. willelmo anglorum

presulem nullis iustis precedentibus causis episcopatu suo expulisse. & rebus suis expoliatum contra canonum scita ad questionem iudicii coegisse. & romanam audientiam postulantem multis modis ne ad nos ueniret detinuisse. Quod nobis omnino graue esse ne dubitaueris. quia contra dominum & contra sanctorum decreta patrum id omnino esse conspicimus. Tuam ergo dilectionem rogamus. & apostolica auctoritate precipimus. ut dunelmensem episcopum episcopatus sui dictione

restituas. reinuestias. et post eu cu legitimis accusato-
rib; siqui sunt ad nram audientia uenire pmittas.

sancio regi aracoru

Ili nrepo Rme. maxime gaudemus qa te erga
romana eccl'am adeo deuotu agnouim. ut caput
ipsu tuu et oms qui sub tua dicione contineri.
eid eccle tributarios feceris. Quod pfecto tibi reg
noq; tuo maximo futuru emolumtu nullo modo
dubitaueris. Lt.

De nepte tue coniugio. q te cuida militi dactum
necessitatis instante articulo subsidii policitacione
firmasti. hoc aequitate dictante decernim. ut si
illa uiru illu omnino ut dicit renuit. in ead uolun
tatis absistitate psistit. ut uiro illi prs se deneget
nuptiam. nequaq eam inuita et renitente eid
uiri cogas coniugio sociari. Quoru enim unu corpus
est. unus debet et et animus. ne forte cu uiro fue
rit alicui inuita mulier aliq copulata. contra
dnu apli aptiq; pceptu. aut reatu discidii. aut
crim fornicationis incurrat. Cuius uidelicet pecca
ti malu in eum redundare constat. qui ea con
iunxit inuita. Qd pari tenore de uiro e etia
sentiendu.

no epo.

I quem lapsorum prbrorum uidelicet diaconor. ac sub
diaconor. pietatis et eccle utilitatis intuitu pru
te melioris euidenti pbitate conueniat. in gradum
sui ordinis reparari. tue potius prudentie interit
estimandum.

ino
gensi arche

Mandamus fraternitati tue. ut filiis nrarum latorib;
litterarum ea misericordia condescendas. quatinus postq;

unius indicte penitentie annum in exilio peregerint. ceteros eis in patria servare concedas. Ita tamen ubi eis pro exilio aliquid exiguum ad penitencias adicias. quoniam quidem uxores et filii matres etiam vidua eorum sustentaculo sicut ipsi apud nos lacrimabiliter subgesserunt. plurimum indigere noscuntur. si tamen ut ipsi retulerunt coniugii vinculis astringuntur. ne forte eorum coniuges quod absit fornicationis precipicio demergantur.

o tempore artaldus alanensis episcopus. narbonensis ecclesie suffraganeus. romam consecrandus ad dominum papam v. venit. suus quippe suus quippe archiepiscopus eum consecrare nolebat quoniam post electionem suam propter bona ecclesie servanda canonicis iuraverat. Consecratus itaque est a domno urbano papa ante purgatus huiusmodi sacramento. De iuramento quod canonicis nostre ecclesie post electionem feci. nullam conventionem ante ut eligerer feci. Narbonensis vero archiepiscopus nullius pro id criminis criminis causa consecrationem meam omisit. me sciente neque in criminis conscius sum propter quod a sacerdocio repellar. ex registro eiusdem.

vos vero alanensis ecclesie clericos. adversus discipline decreta canonice armis uti. et ecclesie beneficiis quasi per hereditariam successionem frui volentem sine episcopi sui concessione accepimus. strenuitatem tuam in hoc elaborare volumus et rogamus. quatinus inordinate ambulantes cohibeantur. et pontificis sui preceptis obedire non renuant. Dalmatio narbonensi archiepiscopo

lericis g

clero alano

qui in vobis sunt. contra canonicam disciplinam arma militaria baiulantes. et possessiones aut honores ecclesiasticos sine concessione antistitis retinentes. denunciamus in nomine domini ihesu. quatinus ab huiusmodi flagiciis desinant. et sui

antistitis p(re)cepta custodiant.

[A]nno d(omi)nice incarnationis millesimo octogesimo.viii. pontificat(us) u(ero) donni urbani pp. ii. indictione.xii. quarto id(us) septembris congregata e(st) apud melfia(m) apulie urbe(m) ei iussu sinodus. ep(iscop)or(um) .l.xx. abbatu(m).xii. It(em).

Sc(an)c(t)or(um) patru(m) sententiis consona sentientes ex d(e)i & ap(osto)lor(um) parte p(re)cipim(us). ne q(ui)s ulli(us) ul dato l(iue) p(ro)misso p(re)cio. l(iue) seruicio ea intentione impenso. ut p(re)cib(us) ep(iscop)ale(m) ualeat assequi dignitate(m). & nec ullus eam p(re)taxato tenore indulgeat. hoc ut & de om(n)i & de om(n)i ecc(lesi)astica dignitate l(iue) officio ap(osto)lice potestatis auctoritate p(ro)fligim(us). Aliis & dator & acceptor p(ro)p(ri)i dignitate p(ri)uent(ur).

Ep(iscopu)s om(n)ia sui ep(iscop)at(us) m(em)bra. uidelicet archidiaconat(us). archip(res)b(yter)at(us). decanias. l(iue) aliquas p(re)posit(ur)as eccl(esi)e sue canonicas se(cundu)m g(ra)t(i)s & absq(ue) om(n)i uenalitate disponat. p(re)bendas etia(m) que canonice dicunt(ur) sine uenalitate distribuat. Quisq(ui)s aut(em) ea p(re)cio dedit. quisq(ui)s p(re)cio accepit. depositioni anathematiq(ue) subiaceat. Subiunxit deniq(ue) atq(ue) ait. ut unica d(omi)ni n(ost)ri sponsa sine macula & ruga p(er)maneat. Sacror(um) canonu(m) instituta renouantes p(re)cipim(us). ut a subdiaconat(u) t(em)p(o)r(e) nulli liceat carnale commerciu(m) exercere. q(uo)d qui dep(re)hensus fuerit. ordinis sui p(er)iculu(m) sustinebit. Nemo p(re)terea ad sacru(m) ordine(m) p(re)sumat accedere. nisi aut uirgo aut p(ro)bate sit castitatis. & qui usq(ue) ad subdiaconatu(m) unica(m) & uirgine(m) uxore(m) habuerit. It(em).

Igit(ur) ut hec annuente d(omi)no ualeant conseruari. s(an)c(t)or(um) patru(m) decretis obsecundantes. & eor(um) p(re)cepta ap(osto)lico moda mine t(em)perantes. constituim(us). ut nemo ante annos.xv. aut.xiiii. subdiacon(us) ordinet(ur). nemo annos.xx. diacon(us) fiat. nemo ante annos.xxx. in p(res)b(yteru)m consecret(ur). Responduunt.

iuxta et canonica definitio ab omnib; obseruetur. Eodem die talia sunt decreta coram sinodo promulgata. Nullus laicus decimas suas. aut ecclesiam. aut quicquid ecclesiastici iuris est. sine consensu episcopi uel romani concessione pontificis. monasteriis auferre presumat. Quod si quis episcopus improbitatis uel auaritie causa consentire noluerit. romano pontifici nuncietur. et cum eius licentia quod offendum est. offeratur. Illud summopere et apostolice auctoritatis priuilegio prohibentes et prudentes interdicimus. nullus in clericali ordine constitutus. nullus monachus episcopatus aut abbatie. aut cuiuslibet ecclesiastice dignitatis inuestituram de manu laici suscipere audeat. Quod qui presumpserit depositione mulctetur. Quia uero nouum hoc tempore clericorum acephalorum genus generatum est in sit quod moratur in curiis et uiris et feminis. ad sui ordinis dedecus subditi. cum in canonib; cautum sit ne quis sine licentia episcopi clericus nec episcopus siue metropolitani curiam adeat precipientes precipimus. et prohibentes prohibemus. ne quis ulterius huiusmodi retineat sed pocius ab episcopis animarum suarum procuratores clericos postulent. et episcopi iussione pro tempore ac uicissim. in curiis conuersentur. Ipsi itaq; omnino interdicimus. ne decimis procerum sine concessione sui episcopi abutantur. Lt.

Preterea constituimus. ne quis episcopus aut primas monachum quemlibet uagantem in sua diocesi prouinciaue retineat. nisi abbatis proprii fuerit litteris regulariter commendatus. Responsum est. ab omnib; fiat. Sexto demum die postquam diutius de moribus ecclesie disputatum. adiunxit. Nequaquam aliquid sancta patiatur ecclesia nullum laicis in clericos ius esse uolumus et censemus. Unde cauendum est. ne seruilis condicionis. aut curialium officiorum obnoxii. ab episcopis promoueantur in clerum. Neq; liceat laicis exactionem aliquam pro ecclesie beneficii. aut pro patriis matrisue.

facultatib; querere. Qd si forte clericor aliqs cuiuslibet laici
possessionib; usus fuerit. aut uicariu qui debitu red
dat inueniat. aut possessione cedat. ne q̃uam eccle
inferat. LT.

Porro eos qui post subdiaconatu uxorib; uacare uolu
erint. ab omni sacro ordine remouem[us] officioq; atq;
beneficio eccle carere decernim[us]. Qd si ab epo con
moniti non correxerint. principib; licentia tribuim[us]
ut eor feminas mancipent seruituti. Si u̇ epo [illegible]
consenserint. eor prauitatib; ipsi officii interdictione mul
centur. Et ut omnia scandala omis occasiones laicis subtra
hantur. scissis uestib; clericos abuti ulti[us] prohibem[us]. et ne
pomposis induantur exuuiis amonem[us]. Pensandu est namq;
q̃ta uiris flagicio ascribatur a quib; curauit pastor eccle
etiam feminas prohibere dicens non in ueste preciosa. Qd
dns ipse uituperans. nobisq; cauendum insinuans ait.
q̃ mollib; u. i. d. r. sunt.

Presbitor filios a sacris altarib; remouendos decernim[us]
nisi aut in cenobiis aut canonicis religiose probati fuerint
conuersari. LT.

suis epis excomunicatos ab aliis recipi magnope
prohibem[us]. Sana quia int cetera unu est. qd scam maxime
perturbat ecclam. falsas uidelicet penitentie confrs
nros et epos et pbros admonem[us]. ne falsis penitentiis
laicor animas decipi et in infernu petrahi paciantur.
Falsa aut penitentia ee constat. cu spretis plurib; de
uno solo penitentia agitur. aut cu sic agitur. ut de uno n
discedat de alio. Unde scriptu est. qui tota lege obser
uauerit. offendit aut in uno. factus est. omniu reus.
scilicet quu ad uita aetna. Sicut eni si peccatis esset omib;

inuolutus. ita si in uno cantu maneat. aeterne uite ia
nuam n̄ intrabit. Falsa etiā fit penitencia cū penitens
ab officio l curiali. uel negotiali non recedit. quod sine
peccatis agi nulla racione non p̄ualet. Aut si odium
in corde gestet. aut si non offenso cuilibet. satis fiat.
aut si non offendentis offensis indulgeat. Aut si ar
ma nisi p eccl̄e oportunitate ferat. Interim dū agerent
hec. Rogeri dux dn̄o urbano pp̄. iurauit. Cui iuramti
tenor infra inscriptus est.

ideliū relatu compimus. q̄lit antecessor n̄r. pp̄.
adrian. te ap̄lica legatione ad piū imp̄atorē fun
gentē constantinopoli. oli direxerit. recipiens ab eo
tam ⁊ debitas pensiones. quā et alia dona n̄re eccl̄e et
aliis fidelib; n̄ris ab illo directa. Vnde quia hoc fide
liter te egisse audiuim. grās sc̄itati tue ref rim.

icut suggessisti luponi senensi. seu rosellano et cor
tinensi ep̄is direxim. ep̄las n̄ras p̄hibendo. ut
clericos tuos sine comdaticiis litt̄is nec recipiant.
nec contā auctoritatē canonicā cōsecrare p̄sumant.
qui si facere amodo temptauerint canonice subiace
bunt sententie.

educatu autē comaclensi. p cui insuasione et op
p̄ssione a te ibidē exhibita ab antecessore n̄ro. pp̄.
adriano. dicens eē rauennē que te facim. quia nullo
modo nullo ingenio. et nulla quācūq; intencione.
ipsū ducatū tibi dieb; uite tue largierim. aut concederim.

It. Precipue cū ipsum ducatum.
comaclensem iohi uenerabili ep̄o.

Ex registr. Stephan. teodosio ep̄o

S. pet. polor.

S. i. duci

tiemensi in ordinationis nre exordio concessim⁹. eom
quo eu duces solent tenere. Qm si hoc factu non
habuissem⁹. p amore illustris gaudonis gloriosi mili
tis. q pro nob intercessor extitit. utiq; tibi ipsu ducatu
darem⁹.

S· carolo augusto

triumphos uictoriae typicis palmaru figuris confer
ri. uob aplor principum interuenientib; optantes. dixeri
mus. cupientes & eor suffragiis omnium inimicor uror
uob colla substni. lr.

Cui eni plus committitur plus ab eo exhigitur. non modico si
attendere libeat debito artamini sce matris ure aplice
eccle condolore incomoda p qua imperii diadema conse
cuti. imperatis omnib;

Iustiuuardo epo.

ece eni ad hoc karolu pceris mortalib; spectabiliter
unicu elegit filiu romana eccla. & pconsortib; sco
unxit crismate. ac diademate compsit imperii. i sceptru
conferens pferens ceteris omnib; ut tutissimo ei⁹ regimine potita
pace. secura subsisteret. lr.

Non aute sine causa gladiu portat rex uindex e. eni con
tra omis iniquos. ut terrore conprimat. quos nequit cor
rigere monitis salubrib; Agrediatur g secure que
sunt deo placita. in nullo eni ei beatus petrus aberit. cu
suo ancipiti gladio. si tam patriae saluti consulat.,

anastasio epo neapolit

de petro etia diacono monem⁹. ut eu ob reuerentia
aplor principis. nrmq; amore aut pristino honori restituas
aut si tibi pficuus non habet. ad nos omi occasione post
posita. mittere pcures. quia indecens e. & scor canonu
regulis inhibitu de minori quelibet gdu
clericor ignominiose detineri. lr.

154

Et surda quod non credimus aure monita nostra audire cu
raveritis. et que humane saluti expediunt. toto
nisus annisu. ita agere omiseritis. scias quia nos omnibus aliis
causis pretermissis tam cum spirituali gladio quam hostili populo
illuc veniemus. et non solum segetes vestras delebimus.
sed quicquid possumus virtute ac nostri ministerium contra te
si nos te monentes. et a filiis perdicionis te separare
volentes. spreveris semper contraria agere non recusamus.
Et non dicas quia si dominus apostolicus veniens. messes meas
deleverit. habemus alias provincias unde labores ha
bere possimus. Nam nos et romam. sardiniam. corsicam.
et totam christianitatem contra te claudemus. ut nullo modo in re
cuperare valeatis.

S. omnibus episcopis in
Arelatensi ducatu

civitate vestram scire volumus.
quia pro multiplicibus ecclesiasticis utilitatibus statuimus
octava apostolorum sinodum celebrare. Et cetera.

Regularis quippe ordo si violetur nequaquam impunite
ferendum. ne postis veniat in exemplum.

S. Teodosio

vis vice marini episcopi.
in ecclesie spalatine regimen successerit. diligentius per
rimantes. te curam illius ecclesie. suscepisse audivimus. cumque
et quod de tibi commissa ordinaveris. studiosius investiga
remus. dictum est utrisque parte. Quod si verum est. non modi
ce miramur. sed in hoc admiratione dignum non iudi
camus. quia in ipso tue ordinationis initio. deliquisse
te non modicum audivimus. Nam cum pie memorie deces
sor tuus. hominem excessisse dicitur. ad aquilegensem
diceris convolasse ecclesiam. et exinde consecrationem sus
cepisse. quam in sede beati petri ab apostolicis debueras manibus
petere. in quo te deliquisse. seu excessisse luce patet clarius.

Nunquid ne duab; simul sponsis: Lc̄
nubere barbarica gente instruis? Nunqd ne sacra
mentum eccle exponente aplm legisti erunt duo in
carne una. an forsan tui codices falso tres in carne
una asser. Desine iam tali tabescere ignauia. & disce
patrũs obedire regulis ne inueniaris statutos a patrib;
t'minos t'nsgredi. l' p ambicionem de minori ad mai
ore transire eccliam. q temptante laica etiã communio
ne sacri priuant canones.

to salernitano

ercennari' ẽẽ ueracit' cõpbat'.

qui poti' lacte nutriri & lanis uestiri appetit:
quã xpi gregis curam gerere. ut confracta alliget. de
bilia corroboret. & conseruet pinguia. Et hoc ideo
negligit. q' mercennari' ẽ. & n ptinet ad eum de ouib;

o placentino

oci nri consid'atio nos ammonet racionis auctorita
te. que a decessorib; ualit' decisa fuerint roborare. & q
a temerariis psumpta fuerint. in ppetuu nichilomin'
ulcisci. Reũ quippe ante conspectũ diuini iudicis
se nouerit ẽẽ. qui nitat' ualit' finita rescindere. ac
roborata quolib& ausu uiolare. Ecclastici quippe uigo
ris ordo confundit'. si aut temere illicita psumant'.
aut non concessa impune teptent'. Proinde sine negli
gent' ea que male usurpant' omittim'. excessus uitam
aliis peuldubio apim'.

girardo leodicensi

porter ut p'mũ nos tam de inuasis ciuitatib;
monasteriis & massis. q̃q; & de reliquis generalit' reb;
reinuestire faciatis. quia nec nudi contendere. nec iner
mes inimicis nos debem' oponere. Habentes sep poculis
ad qd diuina prudencia suã uob intus uice contulit.

Itaq; qui uos de celo respicit. suiq; uob conferr meritis typu gerere id a uob exquirit. ut suis consulatus omnib; suis fidelib; et in quocuq; posse tribuit manu porrigatis pacientib; necessitudine.

carolo aug

amos palmarum triumphi typu ferentes. aplica uob benedictione dirigimus optantes. ut qui uos meritis tribuit pre aliis. ipse uob concedat in presenti sclo triumphare de spiritalib; et de carnalib; hostib; quatin duplici triumpho uictorie illi representari mereamini. post fluctiuagi hui decursu tpris in celesti gla.

sichipto epo corzice

Via te quasi

nocium iudicas eo qd a sacerdotibus captus homines interfecisse iudis bene facis. S; qm non tua sponte interfuisse cognosceris. inde canonice nullo modo iudicaris.

leoni tian

e crimine sibi illato diacon tuus uerissime se fatebatur immune. Verumtam si suspicio habet et accusatores idonei. reperiunt ac testes. quales sacri canones sanciunt. a sexto decimo certo epor numero ueniant accusatores uocet. et ipse alderic. et si negauerit ueniri letur causa canonice. et si ul sponte confessus. ul legitimis testib; fuerit approbatus canonica feriat sententia. Qd si nec sponte confitetur nec accusatores et testes legitimi reperti fuerint. et mala fama crebrescit. n publico examine. sed coram te et aliquas reuerentissimis prbris. et diaconib; tue eccle. sacro se iuramto purificet. et tu deinceps boni testimonii eu annuncia et compesce. et commone tue eccle filios ne sacerdote di infamare ulla psumant: timentes maledictus cham qui patris uerenda derisit.

S. romano arciepo

9 Vorz dā relatu

fidelui didicimꝰ. qđ te suprstite contra statuta ca
nonum successorē tibi eligere feceris. & decretū sup hoc
fieri tuorūq; quorū sacerdotū ac laicorū manib; firmari.
enormit consenseris. immemor existens auctoritatis cano
nice. que nullū sibi aliquē successorē eligere debere.
omnib; modis ꝓhibet. Itē

Nos statuta antecessorū nrorū inuiolabilia obseruare.
studentes mandamꝰ. tibi & auctoritate aplica modis
omnib; iniungimꝰ. ut qđ ex hac reprehensibili causa factū
est. qđ sacris uidetꝰ canonib; contrariū. & sapientib;
uiris odibile. radicitꝰ amputes amputes. & ita curiosiꝰ
destruis. ut deceto nequid inde iam fieri ualeat. nec
amplius in eccla tua dedecus crescat. nec amodo ad
aures tuas nras ꝑueniat.

georgio pateio

Vi sibi pēē inepim debuerat. canonice tabentam ele
gerunt. & ad sedē apticam ad quā eccle illiꝰ ptinet cō
secratio. ꝓ a nob consecrando desferre uoluerꝰ. Sed scōrū
canonū immemor qđ de una in aliam ecclam quē
libet eligi nullo modo debere omino ꝓhibent. eundē
electū uiolent eiciens. alium alterius eccle contra statu
ta canonica tibi eligi faciens. a constantinopolitana
eccla consecrari uoluisti. licet hanc constantinopoleos
eccla sciens a scā nra cui deo auctore ꝑsidemus. eccla conse
crari debere. eū distulerit ordinare. Itē.

Cum prudentiam tuā scire credamꝰ. quā qui nec electꝰ
a plebe. nec a plo expetitus nullo modo eligi. aut quomodoq;
debeat consecrari. ut sacri ꝓmulgant canones. ne discis
sio eccle fiat. & oues xpi ꝑpetuum non habentes pastorē.
incessant diripiant. Quappē nos quniuersale ꝑ dei grām

curam suscipim⁹. monem⁹ & aplica auctoritate man damus. ut tale qd statim emdet᷑. & tua uis. tuaq; poten tia a iure canonico cid' ~~[illegible]~~ trentine eccle expel latur. Quatin⁹ clero & plebi. huiꝰ ipsius eccle iaiam pq ds omps locū & temp⁹ concessit. liceat aio sine impedimto que utile & ad hoc salubre op⁹ regendū diuina fauente clemtia pudtie idoneum unanimit᷑ eligere.

eusdona scilicet prbr.

Ad nram aplicam sedem ueniens. retulit se a uob ee electū. postulans a nob in epm consecrari. & nec plebem que illum eligeret. deferens nec de se factū decretum ostendens. bob hoc nos quia utrumq; deerat. a uob eū electum minime ee credidimus. & consecrare distu lim⁹.

Legione tuam scire uolumus. qm wibodus uene rabil eps. ut ptulim⁹ antecessorib; nris. & nob mul tociens reclamauit. & nos te & illū ad iudiciū semp uocauim⁹. illū ū sep habuim⁹. te nequaquā habere potuim⁹. Proquo ecce qr ipse semp psens. sepq; iudi cium desiderans. sepq; fuit obediens. ipsū monte spi lone cū omib; sibi ptinentib; habe ppetuo delibauim⁹. Et qa tu sep inobediens. sepq; iudiciū fugiens. & ab sentia pfruens fuisti. tacuisti penitus taceas. & in hoc os clausū modis omib; habeas. & quicquid de frugib; exinde tollere psūsisti. omi temeritate remota inte grit᷑ pfato wibodo reddas.

Te fraternitati fortasse ū manet incognitū. qlit᷑ gisel druda relicta qndam petri deo contempto & sacro uelamine relicto cū uuinigildo cognato suo qd ualde dolendū dicim⁹. stuprum. ē. opata. Vnde nos hoc audito.

S tarentini

paulo epo

epis italie.

quia magis tale nefandissimum scelus uidere noluimus. et ita
statuere. ne aliis exemplum tribuatur. eos utrosque ad satis
factionem uocauimus. et sepe ut uenirent. et a tali impio
scelere resipiscerent. monendo ad nos uenire decre
uimus. Monita nostra pro nichilo duxerunt. ideo illos canoni
co conuentu celebrato excommunicauimus. et nisi adue
ra satisfactione occurrere studuerint perpetuo anathe
mati summisimus.

epi salernitano camario.

i ut electus petrus moram fecerit.
et uenire omiserit. liceat clero et plebi eiusdem ecclesie
quem idoneum putauerint. statim eligere. et ad sedem apostolicam
pro sacrando deferre.

electo.

eorum canonum transgressor. et apostolice censure uiola
tor uideris existere. cum sanctam salernitanam ecclesiam
tot retro actis temporibus inuasam retineas. et a nobis
sepius uocatus. uenire ad te consecrandum renueris.
ecce pro tanta temeritate proprio priuari ministerio debueras
eo quod electus uenire ut consecrareris nolueris. sed ut
metuens ecclesiam illam retinere non formidasti et a nobis
excommunicatus dum ut uenisses. parti uenire neglexisti.
Unde miramur qua auctoritate quoue tenore ecclesiam
domini inuasam retines. nesciens quippe quia christi ecclesia diu
sine proprio pastore non debeat omnino existere. Qua
propter apostolica paciencia usi monemus te. et auctoritate
omnipotentis dei et sanctorum canonum ac nostra hortamur. ut tu
iam omni amota excusatione statim ad te consecrandum
in nostram uenire cum plebe atque clero omni matures
presentiam.

Walpto patarche

iramur prudentiam tuam cur nisi ecclesie denegare
pastorem. cum te iam ad hoc prouocatum nolueris apostolica ex

ordinatione. Si enim mei electione quod tibi displicuit. sa
cris canonib; incidictu apologeticis tuis litteris licitis respon
dere nob debueras. Nunc u iterato tibi scribim. nolentes
alicui eccle priuilegium infringere licet aplica prerogati
ua possim. de qlibet eccla clericu ordinare. Desine
iam cupitu zelo electu a clero & expetitu aplo luitiuuar
du cumensi ecclie antistite prelare. Quia si protelaueris
& eum consecrare totiens monitus non maturaueris. cu
ad nos uenerit. procul dubio consecrat abibit. quia licet aplica
auctoritate id facere ualeam. tuo tam mentam excepto. q
transgressis terminis tibi commissis in eccla salonensi epm ordi
nare ad indecentia tam sedis aplice psumpsisti. q quante p
uaricationis sit ipse ppende. S. laberio epo maguntie

capitula niceni concilii.

testimonio anastasii. LXX. in sigam septuaginta disci
ploru scripta non dubitam. Ex quib; XX. tantu in sca
romana habent eccla. sed qd neglectu reliqua defecerint
ambiguu e. Arbitrant enim plurimi ea antioceno inser
ta concilio. De corepis scilicet de quib; tua sollicitudo
consulit. id solu sufficiant qd sacri censent canones. Opor
tet quippe in uillis & modicis ciuitatib; secdm patru
statuta non ordinari epos. ne nomen uilescat epi. Veru
quia tu in tanta plixitate tua diocesim extendi testaris.
antiquam decessoru tuoru consuetudine non indiciem
donec auxiliante deo conuocata sinodo qd sup hoc agen
dum sit statuatur. Consuluisti etia de infantib; qd in uno
lecto cu parentib; dormientes mortui repperiunt. utrum
ferro candente. aut aqua feruente. seu aliquo quolibet
examine parentes se purificare debeant eos non oppres
sisse. Monendi namq; sunt & praestandi parentes.

ne tam tenellos secum in uno collocent lecto . ne negli
gentia qualibet . preueniente suffocentur . uel opprimantur .
unde ipsi homicidio rei inueniantur . Pila ferri canden
tis uel aque feruentis . examinatione confessionem extor
queri a quolibet . sacri non censent canones . Et quod sanctorum patrum
documento sancitum non est . supersticiosa adinuentione non est presu
mendum . spontanea enim confessione uel testium approbatione .
publicata delicta habito pre oculis dei timore commissa sunt
regimini iudicare . occulta uero et incognita illius sunt iudi
cio relinquenda qui solus nouit corda filiorum hominum .
Hi autem qui probantur uel confitentur
tua eos castiget moderatio . Nam si conceptum in utero qui per ab
orsum deleuerit . homicida est . quanto magis qui unius
saltem diei puerulum peremerit . homicidam se non esse excusare
nequiuit .

…iliano anastasio
…rio i. et paulo archiepiscopis
…et clero.

uumquid non omnia carismata sacerdotalis ministerii
crucis signo perficiuntur . Numquid non baptismatis unda
nisi cruce sanctificata peccata relaxat . et ut cetera pretermittamus sine
crucis signaculo . quis sacerdotii gradus ascendit . Item .
Enim uero quia in specula sunt et exemplum sancta romana ecclesia cui nos
christus preesse uoluit posita est omnibus quicquid statuit . quicquid ordi
nat perpetuo et irrefragabiliter obseruandum est .

…berto episcopo cenomannico

ecta epistola a sanctitate tua nobis directa . que hanc femi
nam nomine hildegardam . filios suos interfecisse . et septennem
penitentiam egisse fatetur . ualde condoluimus . Unde quia
mandasti . ut uiscera pietatis ei preberemus . uolumus et mise
ricorditer mandamus . ut sacris festiuitatibus id est reuerende
natiuitatis . et sancti pasche atque pentecosten . et natale apostolorum

sacrū corpus & sanguinē dñi nri ihu xpi sumere debeat & dieb; uite sue in monastio retrusa. monachicā uitā regularit ducat.

Widoni.

Vestris sagacitatis ure apicib; q' defuncto eccle tuaci ne antistite. clerū & plebē eid elegisse sibi futūm antistitē nobisq; ad consecrandum uro studio directū ee. ne ipsa eccla diu sine ppo consisteret pastore fatebant. Nos de obitu pous dolentes. quin de unanimitate & canonica ipsi eccle electione gratulantes. nunc ipsū electū ut mandasti. tā citissime consecrare omisim? q'd imp al e nob ut mos ē. absolutionis minime detulit eplam. p qua scilicet re ambiguum nob extitit. ideo uoluntati ure in hoc parere distulim? ne augustat animus durissime modo quocumq; perperet. Sed scientes ecclam diu sine ppo diu pastore consistere non debere. eccle ure mandam? qm alit mora agere haud debuim? ut ura sollercia impiali ut consuetudo prisca fuerat condictat. recepta licentia & nobis queadmodū uos scire credim?. imperatoria direc ta epla. tunc & uoluntati ure de hoc parebim?. eundēq; electū adiuuante dño consecrabim?. Q'd xme fili moles te duret q; nullo modo suscipiatis. ne alit id nos puisse cre datis. cū statuta canonica & censurā legalē inuiolabilē obseruare uelim?. & gtam unum pspe semp aplicis suffra giis augeri desideram?.

Roberto epo

Lator psentiū Flauri? scilicet clericus. ad scām sedē aplicam ueniens. detulit. a te nob directā eplam. q' indagare studuisti eū a normus nuprime captum. sinistre manus digitū habē abscisū. sciscitans si ob hoc ad ecclasticū ordinē ualeat pmoueri an non. Quod & nos recipientes. q'a sollertia tua magis sup hoc sollicita.

a sede aplica doceri flagitat. normā iusticię semp. seq
exoptans. studiū tuę sēitatis merito collaudamus.
reuerentiā tuā scire uolentes. Quia si ita ē. quo a normanis digitū ipsium habeat abscisū. ad p mouendū si alias
dign fuerit. nil ei nocebit eo qd. qd de his q a dnis uel
a medicis. siue a paganis non sponte tale qd paciunt
sacri censeant canones dilectionē tuā latere non cre
dim. quos ei obuiare debere si ita ē. minime reppim.
monentes religionē tuā ut circa illū ita pagat. qtin
& mercede p eo magnā incurrat. ↄ desidium isti canoni
ca ei auctoritate in aliis n obuiante deo adiuuante
pficiat.

— teodosio epo

alo[r]itana ecclā q deo auxiliante restitutam as
seris. ut pristinum gdum redeat inhiant cupim. &
oms eccli que barbaroꝝ rabie destructe sunt. assiduis p
cib; ut restaurent implorams. ita tam ut innouarum
ecclarū restauratione neglectus non pueniat antiquarū
palliū & ei usū que rogitas cū dei misedia coopante
ipse ad aploꝝ limina ueneris consulti dubiē. ut multi
plici benedictione locupletatus letior ad ppa redeas.
qa ipsi usus non ad ponpe factus. sed ad religionis at
tinet misteriū. It

Quo mo a beo benedictionē capes. q caret benedictione.
quo mo alti tribuit qs. q sibi carere dinoscitur.

rom archiepo

Osu ei

immolensi epo succedi eo uiuente non pcipiem.
quia iniustū ē. ut eps. fieri molestia corporis irruite.
honore suo puet egrotus. Ideoq; p nos fieri nullatem
potest. ne peccatū nob gerei dispositione pueniat.

ementoriū dnico epo. i. stefano
[c]eunrib; ad sca[..] tuos.

· u deo ppitio

ingressi clauorum fines fueritis: tanta uos ornate
modestia. ut uri uxorumq; omniu actus exemplu religio
nis pbeant rudi poplo habentes poculis monente dnm
ut uideant ura opa bona. et glorificent patre urm q
in celis e. Cum ueneritis ad duce patrie dicite ei. uisi
tant uos aplorum principes beat(us) p. regni celestis clauiger
et paulus doctor gentiu. Domn(us) aute stephan(us) scissim(us)
pontifex. sce catholice et aplice romane aecclie et uniu
sal pp. spiritat uidelicet pat ur: uisitat uos et mandat
uob amabile paternitate. Amplectitur eni uos spiritalit.
et diligit sicut unicum et carissimu filium.

Omnes scissimi epi reuerentissimi prbi et diaconi cu reliquo
clero sce romane aecclie optant uob salute habent
eni assidue uri memoriam in suis deo dignis orationib;
apud beatissimorum aplorum principum limina.

Omnis honorabil senatus adeo conseruande romane ur
bis cu reliquo cetu fidel popli madant uob salutes. de
sidant eni omi psperitate uos in xpi di nri fide pollere.
et scti gla gaudere.

Primo die hec dixisse sufficiant. et si de patrie salute
interrogauerint: que ad honorificentia ptinent et pia
ne religionis eccle honoris decentiae impral prudent
respondere. It.

sps scs a patre et filio nec ingenitus dicit. ne duo pa
tres nec genitus. ut duo filii. sed pcedens dicit. Si
dixerint phibitu e. scis patrib; simbolo addere aliqd
ul minuere. dicite sca romana eccla custos est et co
firmatrix scorum dogmatu. quia in catholica fide pn
cipis aplorum in carnatione in nullo uacillat. ipso dicente:

dn̄o. Simon ecce sathanas expetiit uos ut cribra
ret quasi triticū. Ego autē rogaui p te. ut non
deficiat fides tua. & tu aliqdo conuersus: confirma
frs tuos. Hec omnis herrantes ad fidem duxit ecclās.
& uacillantes roborauit. non inmutando scā dogma
ta. s; aut non intellegentib; aut male sentientib; expo
cap. XII. nendo.

issas & sacratissima illa ministia que sclauoꝝ lin
gua idē methodius celebrare psumpsit. quamuis de
cessoris nr̄i sui temporib; domni uidelicet iohis scīssimi
ppe iurauerit. se ea ulterius non psumere aplica auctoritate
ne aliquo m̄ psumat penit' interdicit. uerumtamē si aliqs
sclauoꝝ lingua tam doctus inuenit'. ut post sacratissimā
~~euulam~~ euuanglicā aplicam lectionē ei' explicationem
doctus sit dicere: ad aedificationem eoꝝ qui non intel
ligunt: & laudat si fiat ut concedit & appbat.
ca. XIII. e ueneratione ieiuniorꝝ firmit' tenere:
sicut in sua decreuit epla. quia assidue purib; ieiunare
laudabile ē corpori. etiā consulere natale. & festis dieb; lar
giori papulo corpus sobrie reficere peccato non inputat'.
si tamē cū grarū actione. & corpus reficit' & salubre pocu
lum anime ministrat'.
XIIII. uccessorē quē methodius sibimet contra omniū scōꝝ
patrū statuta constituere psūpsit: ne ministret. nr̄a
aplica auctoritate interdicit. donec suā nob psentiam
exhibeat: & causā suam q̄ uiua uoce exponat.

ueso respondem̄. Nū uniuersa hui' modi fide mis
tica sacramta que simbo non continent'. siue quib;
quisq; q̄ ad hoc pertingere potest catholicus ēē non potest.

simboli inserenda. Et propter compendium minus intelligentibus
ut cuique libuerit addenda sunt: nequaquam. quae non perque
omnia necessaria sunt.

Nunquid non ante ipsum symbolum est data in ecclesia can
tandi licentia? nunquid a nobis huc usus ille cantan
di processit? hinc enim illuc mos idem cantandi non a nobis
huc advenit. et quomodo illi ita usque hodie cantamus.
Ego licentiam dedi cantandi non cum cantando quem
piam addendo. minuendi seu mutandi. et ut expressius
aliquid quae vos cogitis loquar: quamdiu vobis in hoc satis
fuit. quod in huiusmodi cantando vel celebrando sicut
mistici sancta romana tenet ecclesia. nequaquam aut vobis in
talibus laborare. aut aliis laborandi occasionem necesse
fuit ingerere. Quod asseritis ideo vos ita cantare: quia ali
os in his partibus vos priores misistis audistis cantasse.
quid ad nos. nos enim id ipsum non cantamus sed legimus.
et legendo docere. Nec tamen legendo aut docendo
addere quippiam eidem simbolo inserendo presumimus. Quae
vero praedictis simbolis fidei tam non congruentia de esse
cognoscimus. non ut saepe dictum est. inserrere presumimus.
Sed locis temporibusque oportunis quibus competit
inmistrare curamus. Ergo ut video illud vestra pater
nitate decernitur. ut primo illud de quo quaestio agitur
de saepe facto symbolo tollatur. et tunc demum a quolibet
licite. ac libere sive cantando. sive tradendo discatur.
et doceatur. Ita procul dubio nostra parte decernitur. itaque
ut vestra assentiatur a nobis omnimodis suadetur. Quia et
ut superius ipse dixisti per ambarum partium quaerit salutem
et quaeritis sublatis his quae vultis bonum est. ut id symbolum
cantetur. Bonum sane quod tamen non imperando sed ut prius

pmittendo dicim⁹. q͞a illud sicuti tunc. ita & nunc
si sincere agant͞. utile indigenab; esse posse nignoram⁹
Quia ũ ut dictas & uerũ dictis. bonũ ē. cantare id
ipsũ simbolũ nũ q͞d non si sermo ab omnib; & sicut
ara fide͞ sit condẽpnabit͞. Quale ͞g dabis consilium
ne idipsũ ad aliquod transeat exicium. l.

Si p̃us q͞ ita cantaret͞ interrogatus esse͞. ne insereret͞ utiq;
respondissem. at nunc q͞d tam͞ non afirmando. sed uob
cum pariť tractando dico. q͞a natũ nunc mĩti occur
rit. ita mi uidet͞ posse utrumq; fieri. ut paulatim in pa
latio quia inĩra sc͞i ecc͞la non cantat͞. consuetudo eiđ
simboli. intermittat͞. sicq; fiat. ut q͞d idipsum non canta
ret͞. non quolibet impatis auctoritas. sed potius audi
endi id fecerat nouitas. Si dimittat͞ a uob = dimittat͞
ab omnib; & id fortasse qua natum ē͞ potest. non in
congruum utrumq; fieri possit. ut q͞d ianũc ac ubiq;
p̃us nescientib; recte credit͞ credat͞. & tam͞ illicita can
tandi consuetudo sine cuiq; fidei lesione tollatur.

lures homines.

gratiam tam fero q͞ aqua. fustib;q; necare non timuit.
& q͞d his omib; peius est. plures ad suam fidelitate͞ p
iusiurandũ constrinxit. & q͞d nulli ut bene nosti licet.
impatori aut pontifici ppetrare. lt.

Igit͞ cũ sepe adusa a saracenor̃ p̃tib; p ueniarit nuncia
quidã in romanũ portũ saracenos clam furtiueq; uen
turos ē͞ dicebant. p quo nr̃m congregari p̃cepim⁹ plm
maritimuq; ad litus descendere decreuim⁹. & egressi
sumus roma;

ram humilit͞ maiestate͞ p̃cam͞. ut pamore sc͞i. p.

x registro leonis. iiii.
. iii. ludouico aug͞to

lothario aug͞

ac nro. utreq; animę mercede. rolandu͂ arelatense͂
epm. q magnu͂ ad sacratissima aptorum limina desideriu͂
ueniendi habet. uenire sinatis. quatin' uob iubentib; et
uota sua que deo uouit liberius compleat. eisq; peractis ad
insulam. cu͂ omi animi deuotione xpo solante dno
uestigia reuertatur.

Ieremię epo.

[N]o͂ debuerat tua scientia psce͂ sedis romane. atq; p
nro honore et utilitatib; quociens necessariu͂ esset.
puirib; decertare. et admemoriam tua͂ sacramentum illd
reducere qd consecrationis tue tpr sup corpus beati pe
tri pmisisti. tuu͂ beneficiorum tuorum ad despectionem nram
et iniuria͂ contendru͂ sacrorq; canones eplam nram. q̄ tibi
preddendo prbo raginbto nomine. teuderardo epo cui
consecratus erat direximus. reputasti pnichilo. et missos
qui cu͂ ipsa epla͂ ad te puener. sine recepto pbro ad
ppium epm cu͂ magna remisisti iniuria. Unde nr satis
comotus ē. animus. eo qd talia agere psupsisti. qua
eporum nullus umq comisit. Inde sita ē. tua͂ rephensi
bile͂ iudicam' psona͂. Impatores quippe et cete que
sub celo sunt potestates. eplas nras cu͂ omi ut decet ho
nore et benignitate p̄ recipiunt. et tu cur tua stul
ta audacia ut supbia hoc facere ausus es. ualde mi
ramur. Unde hanc tibi nram excomunicatoriam
eplam misim'. ut cu͂ ipso que apud te habes, prbo et
epo illo decui' consecratione existit. ad sede͂ apli ca͂sta
tim uenire non differas.

Lothario aug

[P]redecessores nri pontifices. licet eorum meritis mi
nime coequem'. ubicuq; phis hominib; quos
apud suos principes aliquid deliquisse nouerant. mis
ut eplas destinar. illis sicut pcessi auctoritatib; continet.

universo animi fauore decreto iussiones immo precati
ones romane sedis pontificum humiliter adimplere procu
rarunt. et per beati. P. apostoli et eorum pontifical ministerio.
honores proprios locum simul et gratia reddiderunt. Item.
Ideo quis immeriti pastorum omnium fungimur uice. ut pro
lapsis et inuincul(is) constitutis. omnipotentem dominum ac
deinde humanas potestates. quibus causa gubernandi atque
regendi commissi sunt. precibus et exhortacionibus deprecemur.

Fredulfo.

Cum uenerabiles ac peritos sanctorum patrum quorum pio la
bore et ope in cunctis partibus orbis sancta ab exordio pol
let aecclesia sit nefas transgredi terminos miramur fraternitatem tuam
hoc in tam paruo facta contra canones egisse. quod erga hunc
presbiterum gauta nomine. iam per enne tempus crudeliter agis.
quando eum pro uno solo falso crimine. et non ueraciter compro
bato. et ab honore proprio alienum sanxisti. et a preciosso corpo
re et sanguine domini sine quo omnis anima uiuens procul dubio
mortua est. illicite separasti. diuina prohibente que dicit
scriptura non iudicabit dominus bis in id ipsum. Item.
Iam epistolam quam tibi direximus.
cum in episcoporum concilio predictus presbiter publice demons
trans tradidisset. eum quod dictu uidetur horribile nimie
superbie tumore inflatus in fronte percutere contra omnem
potestatem et honoris gloriam. atque priuilegii dignitatem.
non dubitasti. et ipsum ita rursum excommunicasti. ut ad nos
nullo modo peruenisset. Quod nullus non solum uenerabilium
archiepiscoporum aut episcoporum uerum et maiorum imperatorum facere
cogitauit. Quobrem si ita erga precipua canonum statuta.
inmanique egisti clementiam tu uidelicet et audesidus episcopus. ex
auctoritate uos dei omnipotentis et beatorum apostolorum. P. et P.

& omniu[m] sc[or]o[rum] patrum simul. & n[ost]ra excommunicam[us] iussi
one uos. ut non habeatis licentiā corpus & sanguinē
d[omi]ni suscipe[re]. neq; in ecclesiam dei introire. donec prefatū
p[res]b[ite]r[u]m p[ri]stino restituatis honori.

Leo IIII. Lothario et Ludovico

[G]ratia amoris consuetudo mentem n[ost]ram dilectio
ne p[re]cipua compulit. ut festiuitatis insigne deceq;
serenissime u[est]re destinaremus clementie. Unde uictorie
ramos. u[est]ro inuictissimo donauim[us] apici.

Georgio duci

[S]cire uos uolum[us].
Q[uo]d nunq[uam] ab aliquib; n[ost]ros homines sinim[us] opp[ri]mi
sed si necessitas illis incurrerit. p[re]sentialit[er] uindicam[us].
quia n[ost]ri gregis in omnib; ultores e[ss]e debem[us]. & p[re]cipui
ad ultores.

I. archiep[iscop]o

[V]idete q[ui]a multū contra iuramentū q[uo]d n[ost]ro fecisti
p[on]tificatui. extendisti pedē. & talia opari p[re]sumpsisti.
q[ua]lia nullatenus sacerdotes dei p[er]ficere debent. nā posses
siones agrorumq; n[ost]ror[um] sine legali sancione tollere non dubi
tasti. &c.

[P]ro certo scitote q[uia] nunq[uam] p[er]mittim[us] n[ost]ros a uob[is] lacerari.
aut opp[ri]mi homines. atq; subiectos. Sed si q[uo]d non sp[er]am[us].
hui[us] n[ost]re monitionis dicta neglexeritis. & ampli[us] aliquas
opp[re]ssiones p[re]fatis. [uel] aliis n[ost]ris hominib; feceritis. p[re]sentialit[er]
eos uindicabim[us]. & omnia n[ost]ra eripe[re] curabim[us]
furibunda crudeliq; audacia. P[er]mis sionē u[ero]
q[ua]m hilarius nob[is] coactus. & absq; uoluntate
p[er]fecit. inanem cassamq; sancimus. & ut nullū habeat
robur ap[osto]lica insti tuim[us] auctoritate.

Leo Ignatio Constantinopolitano patriarche

[E]x quo unigenitus dei filius s[an]c[t]am ipse fundauit eccl[esi]am

capitaque uniuersorum apostolicis institucionibus sacerdotum perficit. cuiusque contradictionis litigiique contentionem obuiabat. Et accidebat ecclesie romano uiri predecessores pontifici ingenti eam studio properacique celeritate innotescere procurabant. et postmodum eius roborati consensu lucifluoque consilio cuncta que necessitas prouocabat. beatifico modamine peragebant. Vos autem predictorum ut fertis uirorum sine conscientia nostra congregatis episcopis depositionem perpetrastis. quod absentibus nostris legatis uel litteris nullo debuistis explere modo.

L(u)douico

Et nos ideo pontificatus culmen suscepimus. et de omnibus qui in mundo sunt curam et sollicitudinem habeamus. et discordes ad concordiam dei nos solaciante gratia reuocemus. Quod nisi fecerimus. et malum siue apud uos siue apud quamcumque regionem perpetratum ualeamus agnoscere. auctoritate apostolica emendare dissimulamus. de manibus nostris hoc altissimus requirere non omittet.

hunario remisit ar(?)

Inhonestum

atque incongruum noscitur(?) fore. si absque iusto uentilationis examine eos derelinquimus. quos pro depositione honoris proprii sedem apostolicam expetisse. et ad eam litteris propriis proclamasse dinoscimus. De quibus quantum deus annuere uoluit nobis per apostolicas litteras. et missum nostrum mandare studuimus ut congregata sinodo eorum sacerdotum. propter quod sedem apostolicam reclamarunt. depositorum ibidem uice alia sententia tractaretur. et si quod minime speramus. uiri noluissent obedire uel obtemperare iudicio eius ad sedem apostolicam ueniendi nullius possit hominis impedimentum nocere. Item

Hunc uenerabilem et reuerentissimum uirum Petrum scilicet

spoletinum epm iuxta pmulgationes canonum adre
nouandu conciliu illis impartib; uice nra direximus.
cu quo si nitas ura congregatis rursu epis depositoru cla
mantium facilius trutinare ac sopire auxiliante dno
causas ualebit. & si euenerit ut in ipsa debeant deposi
tione psistere. & obedire renuerint. sedemq; aplicam
iterum expetierint. ne qd nullo m opcantes dicim sedis aplice
puilegiu dissoluatr. ill ad eam ueniendi licentia n negetr.

lothario aug

 ... iecistis nob litteras uras. quib; continebatr. ut hincmaro
remsi archiepo cotidianu sacri palii usum. & auctoritate
potestateq; pcipuam uice nra alios archiepos. t epos. siue
abbates. ipsi regionis psacras canonum sanctiones. iudi
candi dedissem licentiam. Qd subtilitr inquirentes ureq;
optepantes uoluntati. pficere utrumq; uolum. si nul
la pstini constituti factio obstitisset. Quia ut ipsi ueracitr
scitis. antecessor nr domnus sergius pp. ura depcatione
conpulsus. drogoni archiepo hanc auctoritate seu
potestate concessit. & pontificale pceptu construxit. ut
omis franciae. galliae. seu germaniae. archiepos. epos. abbates.
saluo inomib; honore & gla scae romanae eccle. canonice
quotiens ecclastica res exigit. iusto moderamine iudica
ret. Quod scilicet pfixum iam opus antecessoris nri nul
lo m debem corrupe. neq; tanti sacerdotis mtie adira
cundia puocare. neq; sicut scriptu e. tminos antiquos
audaci psuptione transgredi. Ideo dne fili p uro amore
& honore. hincmaro archiepo palliu usum secdm exeplar
qd serenitati ure direxim. libent concessimus.
ut eo cotidie sacro fungens utatr officio. Nra aut
uice sicut ura pcipit maiestas. ipsu illis inpartib; uicariu

non constituim(us). q(ui)a antecessoris n(ost)ri sententiam iuste mutare non possum(us). et sine animaru(m) discrimine decretum corrumpe(re).

vemaro remisi

allium fr(atr)i k(arissi)me iam uob(is) misisse recolim(us). et q(ui)b(us) eo festiuitatib(us) l(vel) dieb(us) debuissetis uti iudicauim(us). lc.

Indeb(us) festis siue in consecratione ep(iscop)or(um) uror(um). aut alio quoq(ue) t(em)p(o)r(e) palliu(m) uti cupitis. sit uob(is) ex beati p(etri) ap(osto)li n(ost)raq(ue) auctoritate concessa licentia. lc.

Ab ipso pontificatus n(ost)ri exordio. usq(ue) adhuc nulli archiep(iscop)or(um) ut uob(is) simile concessim(us) beneficium. nec concedere deinceps quoq(ue) modo suspicemini. lc.

Palio q(uo)d cotidianis usib(us) uob(is) p(er)misim(us). cu(m) dei omnipotentis dei timore et reuerentia utamini.

colorochi arc(hi)ep(iscop)o
[illegible]ufo

ideo p(er)mittente d(omi)no

pastores hominu(m) sum(us) effecti. ut q(uo)d patres n(ost)ri siue in sacris canonib(us) siue in mundanis affixere legib(us) excedere minime debeam(us). Contra eor(um) quippe salubrrima agimus instituta. si q(uo)d ipsi diuino statuer(unt) consulto. intacta non c(on)seruam(us).

lotario aug(usto)

egatu(m) que ad uos causa uisitacionis direxim(us). ragibtum nomine interiere audiuim(us) et occisum. p(er) consiliu(m) georgii adriani et petri. lc.

Non solu(m) p(re)decessores n(ost)ri. immo etia(m) imp(er)atores ac reges. suas semp(er) ep(isto)las et missos miser(unt). non tantu(m) ad eos qui s(an)c(t)o congaudent baptismate. ueru(m) etia(m) in barbaras et indomitas nationes. Sed hoc nefas et mortiferu(m) opus. unq(uam) neq(ue) audiuim(us) neq(ue) legim(us). euenisse.

. epis britannie.

equitias de his qui turpissimo lucro colu(m)bas in templo d(omi)ni uendere non p(er)timescunt. et sin acta inproba temeritate simonis heresi coniungentes. utru(m)

possint in ordine penitenciã agere. Aut tantũ in extra ordinẽ. & sacerdotalẽ fieri ꝯdum. Qđ nos qđ conuictis & tã detestabile. nefas qđ iam multis dãpnatũ conciliis ꝑegis se noscunt. nulla penitencia possim⁹ subuenire. & tot spiritalib; patrib; obuiare. sed in illoꝝ patrũ me sentencia conuenire. omib; certũ sit. Itẽ.

Nullã dãpnationẽ epoꝝ eeuniq; censemus. nisi aut ante legitimũ numerũ epoꝝ. qui sit ꝑ duodecĩ epos. aut certe ꝓbata sentencia. ꝑ. LXXII. idoneos testes. qui tales sint. qui & accusare possint. ipuis ad sacra xpi. IIII. euuangła. sacrimta ꝑstent. qđ nich falsũ deꝑmant. sic nob beat⁹ siluester tradidit i romana scã tenere uidet⁹ aecclã. Et si inteos quos dãpnandos dixerint homines fuerit eps. qui suã causam inꝑsentia romane sedis epi petierit audiri. nullus sup illũ sinctiuã ꝑsumat dare sentenciã. sed omino eũ audire decernim⁹. Itẽ

Regenda ẽ. una queq; parrochia sub ꝓuisione ac tuitione epi. ꝑ sacerdotes ul cetos clericos quos ipse cũ dei timore ꝓuidit cui iure ꝯmitere uidet⁹. & circuire. ut sibi necessariũ uisũ fuerit. eccłastica utilitate cogente. Itẽ.

De eulogiis ad sacra concilia deferentis nich inuenim⁹ ad maiorib; ẽminatum. sed sicut unicuiq; pbro placuerit. Nam si constitutũ fuerit illo intẽpore benedictiones afferre. forsitan minus libentẽ ad sinodos occurrant magis uenire detrectent. Que non sunt ut arbitroꝝ racionabilitẽ requirende. nec ultro delate respuende. Itẽ.

Ut diffinitum ẽ. a patrib; nullus de ꝓpia cognatione coniugẽ sibi audeat copulare. Alioquin. anathema sit. Unde beati innoci decreta eximia sunt tenenda

Scriptu est. Lc

qd ds coniunxit homo non separet. Tam nuptie ut multi maxumi et religiosi uiri sanxer. suo sunt ordine pagende: ppa de raptis et huiuscemodi copulatis patru e regula subsequenda. Rursu siue elationis causa uel uacandi deo separi ab uxore maluerit uir: ex consensu ambaru partiu fore debebit. ut neutr eor ad alias transeat. ullo m̄o in nuptias. Lc

Eas possessiones ul pdia que iusto titulo ad sacrosc̄as ptinere uident aeccias. ul sub aecclastico iure tenent. indignum e. ut a quib cuq; laicis alienent. Quippe tribuentib; pficit ad mercedem. alienantib; u scimus exinde puenire delictum. Lc.

Ecclas qui plures retinet. una quid titulata. alie u sub comendacione tenende sunt. Lc.

De decimis iusto ordine. non tantu nob sed et maiorib; uisum e. plebib; tantu ubi sacrosc̄a dant baptismata deberi. Lteo.

De esu carnium e. aput nos uetustissima et non inpbanda tradicio sep tenenda. ut a cene tinimo que inpncipio noctis quarte ferie que lucescit in quarta feria ut in diluculu quinte fie. et similr a cena noctis. vi. ferie. ptendit non inpite ieiunatio usq; ad sabati luce ul quantu de diei parte aliquis ieiunare maluerit. uel debuerit. Lteo.

De libellis et comntariis alior non conuenit aliquos iudicare. et scor canonu iudicia relinquere. uel decretaliu regulas id e. qui habent aput nos simul cu illis in canone. et quib; in omib; ecclasticis utim iudiciis. id est aplor. nicenoru. aquitanor neocesariensiu

gangrensium. antiocensium. laodicensium. calcedo
nensiū. sardicensiū. carthaginensium. affricanensiū.
& cū illis regule psulū romanorū. siluestri. siricii.
innocentii. zosimi. celestini. leonis. gelasii. hilarii. si
machi. simplicii. ormisde. & gregorii iunioris. isti
omnino sunt & p quos iudicant epi & p quos epi &
clerici simul iudicant. Nam si tale emerserit
l contigerit inusitatū negotiū. qd minime possit p
isto finiri. tunc si illorū quorū meminimus dicta. ge
ronimi. augustini. isidori. ul cetorū similit scorū doc
torū similiū repta fuerit magnanimit sunt retinē
da. ac pmulganda ut ad aplicam sedē referat de tali
b; Quā ob causā luculenti & magna uoce pnunciare
non paueo. qr q illa que diximus scorū patrū statuta
que apud nos canones ptitulant. siue sit ille eps
siue clericus. uel laicus. indeferent recepit. ipse se
conuincit. nec catholicā & aplicam fidē. nec scā uera
xpi euuangelia utilit & efficacit ad effectum suū reti
nere. uel credere. ltem.

ortes quib; uos muris discerminatis pruinciis nich
aliud q quod uri patres dāpnarunt. diuinationes
& maleficiū eē decernim9. Quā obrē uolumus illas
omnino dāpnari. & ultra int xpianos nolum9 nomi
nari. & ut abscidant. sub anatematis interdictu pro
hibemus.

elsitudinem urām duximus obsecrandā. ut nob
qtos tua puidit magnificentia sardos. siue pueros.
siue adultos ac iuuenes cū armis suis mandare dignemi
ni. qui nob in cotidiano obsequio iussa possint explere

Si apud sublimitatē urām. ltem.

l iudicet sardi nie.

uel in quibuscumque locis uris lana marina quod nos usu nro pinnino dicimus fuerit inuenta. illam emere non dedignemini. quicquid fuerit pcii. et ad nos dirigere: quia nob pontificalib uestimentis ualde nob necessaria ee uidet. eo quod frequenter in festiuitatib sollempnib eius modi coloris aut lane. nos optimatesque nri induimur uestimentis. Item.

issi uri consuluerunt auctoritatem nram. quid de prbris et ceteris gradus alti clericis qui ab epo inordinate sunt pmoti fieri debeat. utrum debeant omnino sacerdotalib fungi officiis. an non. Sup quo respondemus quoniam a beatissimo pdecessore nro anastasio pp. sententia pbata. Sup his quos acharius ordinauit. quod qui in sacris studiose quesierit canonib et decretalib pontificum: euidenter eueniet. Huius aplica sedes platiquam et nos ipsi suscepimus. ueneramur. atque confirmamus eodem ipso anasthasio ppa dicente. Mali bona ministrando sibi tantum non aliis nocent. Et rursum siue a fure siue abdulto aliquis aurum ul margaritas accipiat. tam ad pcipientem munus puenit illibatum. Ille tantum qui accipit. de ppriis uideat conscientiis et existat securus.

Iudici. sardinie.

e peccantib confugientib ad ecclam.

. ura ambigit prudentia. et quid fieri conueniat. a nra humilitate exquirere uoluit. Item.

Ista intentius impatores xpianissimi contemplantes. exceptis paucis culpis eorum qui in ipsa etiam religione peccarent confugientib ad ecclam indulgere consueuerunt. Unde nos non dedignet obaudire prudentia ura in hoc ut uitam aliis et integritatem mbrorum suorum pdonetis qui ad ecclam fugerunt. Quia si apud homines fugam arripuissent.

salvarentur utiq; et fiat eis remissio culpe istius. ob amorem dei. ut ipse ds ob istā pietatē uob omīa delicta parcat.

eatina eccla que ꝑ tot tēpꝛum spatia pastoralib; curis destituta consistit. dignū ē ut brachio amplitudinis urē subleuet. ac gubnationis tegmine ꝓtegat. Unde salutacio alloquio ꝑmisso urām mansuetudinē depcamꝰ. quatinus colon humili diacono eamdē aecclām adregendū concedere dignemini. ut urā licentia accepta ibidem eius deo iuuante consecrare ualeamꝰ epm. It.

Sin autē inp̄dicta aecclia nolueritis. upficiat eps. asculana ecclam que uiduata consistit; illi ura serenitas dignet concedē. ut consecratus aniō ꝑsulatu deo omipotenti uroq; impio grates ꝑagere ualeat.

on fure et latronem.

qualē gislardū senamꝰ ēē innannetica sede qui uiuentis qd̄ n̄ licuit locū non timuit usurpare. ꝑ cuiusq; muneris donis ult debes defensare.

ob domnus impator. et impatrix.

ꝑ suas eplās direxerī. ut colonem et reatina eccla que pastoris officio ꝑlonga tempa destituta uidebatur. epm facere deberemꝰ. sicut et fecimus.

asallus quidā

falcaricus nomine. cū littis domni lotharij impatoris. et ludouici regis fris ei adnos uenit. inquib; speciali? annotatū reppimus. qd eum excommunicatū a ab eccla omīmodis habeatis abiectū. Nos autē de suis necessitatib; diligent interogauimus. ut indicaret nobis qua re tam asp̄e auob foret comunione ꝑuatus. Ipse autē ita ꝓfessus ē. habuisse me quendā tpr̄ carnis incontinenciā concubinam.

lothari et ludovico.

nomino duci [illegible]

[illegible] comiti [illegible]

hugmaro remisi.

non abnego. Cumq; nob ambobus minime conuenien
ens fuisset aut uale a me sibi data licentia intra clau
stra monasterij. inter alias xpi famulas cu magna se
auiditate de uixere. Quaobre cu post hoc factum
nullaten⁹ me a coniugali consorcio abstinere posse.
ilico aliam duxi uxorem. cu qua aliquantulu uincto co
iugio conuersatus sum. Qd hygmarus eps audiens.
absq; omni canonico siue mundano iudicio t examine
mox xpianor non solu me consortio. uerumetia ab
eccla & sca comunione fecit extorrem. Nos itaq;
illi⁹ infinitos gemitus. & innumeras contemplantes
angustias. de sua non modice excomunicatione do
luimus. tristesq; sumus effecti. si ita sunt omia & talit
acciderunt. Item.

t erga cunctos uiia sep ueniat indulgentia sic mo
nemus. Sic eni & pdecessores nros pontifices. non so
lum p galliam sed & p cunctaru regionum puincias.
inuiolabili puilegio roboratos. erga subiectos suos fecis
se omino recolim⁹. Item.

Parcere iam dicto uassallo. & sce sociare eccle uobis
iubem⁹. Si ita ut eo narrante audiuim⁹. cuncta pacta st
Si contra patru uos iminos. Item.

& misechiam que mihi ascripta .e. gressu de ceto audi
erim⁹ extende. publico aplice auctoritatis cauterio.
nos pcutere p iurib; decertabimus.

L
epis. prbis. uniuso clero
sacrose n. ecclis militantib;

recipim⁹. ut infra absentia. nec ecclasticus. nec
palatinus ordo deficiat. Sed constitutis dieb; tanq
si nos hic fuisse omnes nobiles ad lateranense palatiu
recurrant. & querentib; ac petentib; lege ac iusticia faciant;.

ex lectis litteris excellentie tue. satis inesse turpia
et inhonesta repperimus crimina adnotata. que uitas
sertus auernaldo pacta sunt epo. postq aplicis manib;
consecratus e. lxxiii.

Si nos qui p cunctis licet inmeriti orb terre psulib; ho
nore ac uice fungimur. qd non optantes pferimus.
regulam actoritatis canonice frangimus. et uiolamus. cetera
doctores eccle nro non congruo erudit exemplo. peiora
committe n formidabant.

lotario aug

abetis ex hoc apud deu retributione non modica.
si antique legis docmata. minime obseruantes. uim
impali censura p uirib; castigatis. atq; corrigitis.

gelerio epo tripolitano

udiuimus a quib;dam qd in uris diocesib; et finib;
xpianonoru cetus leui se subtrahant poenitentie
iugo. dicentes quia si penitentia agimus coniugii debe
mus relinquere copula. In quo errant. et de ueritat
tis calle discedunt. quia p omnib; illicitis penitentia
unusquisq; xpi nominis cultor sustinere atq; page
simopere debet. dicente dno penitentia agite appropinqua
bit regnu celoru. Coniugiu u legitimu. nulli ortho
doxoru penitentiam sustinenti soluere licet. lx.

Sacris uos expetit eloquiis uos edocere. ut erroris eri
piant caligine. et licitis copulationib; uincti de omib;
illicitis poenitentia agere pcurent.

carolo regi

ontra scor patru censuras
uidetur existere si sclaris homo uel laicus prbos
ab ecclis in quib; tpr ordinationis eoru denominati.

uel introducti fuer̃ uident̃ expellere.

ąi timore ac terrore deposito.

cont̃ inimicos scę fidei. & aduersarios omnium regionũ. uiriliť agere studete. lt.

Ubi usq; nunc pariter uri publicũ mouerunt ꝓcinctũ semꝑ uictores extiterunt. nullaq; eos multitudo popli supare potuit. Non enĩ audiuim⁹ ut aliq̃do sine fama uictorie reuersi fuissent. lt.

Omnium urm nosse uolumus karitate. qm̃ q̃sq̃s qđ non optantes dicim⁹. inhoc belli certamine fideliť mortuus fuerit. regna illi celestia minime negabunt. Nouit enĩ omnipotens si quislibet urm morieť. qđ ꝓueritate fidei & saluatione anime ac defensione patrie xpianoꝝ mortuus est. indeo abeo ꝑtitulatũ ꝑmiũ consequetur.

e capitulis uel ꝑceptis impalib; uris nroꝝq; etiã pontificũ ꝑdecessoꝝ inrefragabiliť custodiendis. & conseruandis qto ualuim⁹. & ualem⁹ xpo ꝓpicio & nũc & ineuũ nos conseruatos. modis omib; ꝓfitem⁹. Et si fortasse quilibet uobis. aliť dixit aŭt dictus fuerit. sciatis eũ ꝓcerto mendaceꝫ; lteꝫ.

ꝑfossori in quapfessio. & operatio satis inuista. iã non indiguerat testib; cũ pene hoc tot sapiant. qđ eoꝝ specialiť nullus nomina colligere facere potest.;

uoꝫ ꝓ ceťis

ecclasticis negotiis ac necessitatib; conciliũ uniũsale celebrare studerem⁹. & post plures hec fuisset ratio introducta. & scoꝝ patrũ statuta. detalib; fuissent relicta. uniuersũ conciliũ unanimi uoce dixit. Nulla nos auctoritas ecclastica docet. ut intalib; parcere licitũ sit. quod

sacerdos extra suam specialem ecclesiam alibi sicut ouis
errans lupine uoracitati relinquatur.

Illustrissimo uiro erfred. — i. edeluulfo regi anglorum

Quem hoc in tempore ad sanctorum apostolorum limina destinare
curasti. benigne suscepimus. et quasi spiritalem filium
consulatus cingulo. honore uestimentisque ut mos est ro
manis consulibus decorauimus. eo quod in nostris se tradidit
manibus.

Ob respondere curauimus de ecclesia sancti archangeli. — i. catalitane episcopo
que ita in presidio lustrensi a quodam arsenio archiepiscopo
heretico errore decepto consecrata uidetur. Cuius alta
re uos destruere funditus precipimus. nouumque ibidem
a solo propriis manibus aliud constituere. atque ut mos est.
ecclesiastice regule consecrare altare summopere procurate.

es upia — honorato abbati

ualde incredibile auribus nostris insonuit. que si ue
ritati coniungitur. magis uestre grauitati detrahit. quam
porrigit. magis tenebrat quam splendescit. id est cum dulce
dinem gregoriani carminis cum sua quam in ecclesia tradi
tione canendi legendique ordinauit et tradidit in tan
tum posa habeatis. ut in omnibus in huiusmodi ratione
non tantum ab hac prima sede. sed et ab omni pene occi
dentali ecclesia. et prorsus ab omnibus qui latinis uocibus
laudem aeterno regi conferunt. et sonos canoros persoluunt
dissentiatis. Que cuncte ecclesie cum tanta auiditate
et amore arduo predictam traditionem gregorii susceperunt.
ut cum ex integro recepissent. tantum eis id est placabilis.
et adhuc magis de ipsa apud nos non desinant querere
existimantes amplius de illis apud nos remansisse. Qui
plane scissimus papa gregorius. adeo dei cultor et inclitus

p̄dicator & sapientis pastor fuit. & copiosos ad humani salute edidit. & sonu iam dictum que in eccl̄ia ut ubiq; carminus musicis artib; op̄a plurima ad excītando ut cōmouendos intentius humanos fecerit animos. ita ut non tantum eccl̄asticos. sed & iā rudes & duros animos artificiose modulationis sonitu ad aeccl̄asicō uocaret. lxxx9.

Deposco ne ab hac summo religionis capite eccl̄a a qua nullus exorbitare uult uel a tantis p̄fatis eccl̄iis dissentire paciamini. si ex toto pace & concordiā uniuersalis eccl̄e habere diligitis. Nam si qđ non credim9 in tantum doctrinā n̄ram & tradicionē n̄ri sci p̄sulis exorte scitis. ut non p cuncta in cantilenis & lectionib; ritū n̄rm̄ sequamini. scitote qđ uos a n̄ra comunione repellemus. qm̄ conuenit ue[illegible]ā sequi salubrit. que romana eccl̄a mat omnium & magistra ur̄a. non sp̄nit sed appetit. atq; insolubilit tenet. idcirco sub excommunicationis impositione p̄cipim9. ut nequaquā alit. quā & scs̄. ppa gregori9 tradidit. & nos tenem9 in modulatione. & lectione in eccl̄iis p̄agatis. totisq; uirib; p̄petim excolatis & decantetis. Nam si qđ minime credim9 in altam uos tradicionē p̄ter hanc quo nobis p̄sentib; ut supra is pagendā duxim9 reducere ut declinare quocūq; modo conatus quis fuerit. non solū a sacro corpore & sanguine dn̄i n̄ri ihu xp̄i eum fore p̄cepim9. uerū in ppetuo anathemate mansurū ob suę p̄sumptionis audatiā n̄ra immo & omnium antecessor n̄ror auctoritate sancimus.

INTER nos & uos pacti serie statutū & cōfirmatū. qđ electio & consecratio romani pontificis n̄ nisi iuste

& canonice fieri debeat.

ludouico re

drianum & petrum numq recipiem adhabitandu nobcu. & si qd min credim. aut p ep̄s ura quas p eoꝝ retentione uob misimus. aut honore romani pontificis pnichilo existimatis. & miri q adrianu & petrum ama tis quid inpostum ia ordinatu habeam ure edicimus magnitudini. Certe romane sedis psules tpr quo p unaqq; ecclam cu suis clericis tendebant. ob missaru officium ut alias more solito utilitates ecclasticas dispone das nichil aliud tā ipsi q clerici eoꝝ nisi sacerdotalia in duīnta ferebant. qd nos secuti. usq; nunc egim. Sed ampli nequaq agerere oportet. Siuuros quos nec egim umq nec uolumus mandare decreuentis. & hoc ad ultimu pcerto notu facim. qm ad quācuq; ecclam locūq; aluu nob merito subiecti digressi fuerim. ne de mortis picto triumphatores existant. cu debueram ob diuinu cultu siue amorem orarii solu m planetaq; deferre. lanceā. & scutu & gladiu. baiulare pcipiem.

lothario aug(ust)o

MANDASTIS ut puillegiu. & palliu altheo epo pbe pberem. unde poscim ut ura sup hoc magnitudo non indignet. qm qd ab ipso scissimo. pp. gregorio usq; ad hec nra tpra factu minime recordam. nos facere non potuim. neq; pfixos patru tminos inmutare. Et qd iusta & sedula nos inmutare consuetudo n pcipit ita ab hoc ueluti amagno nos pcipicio custodire opor tet.

oib(us) ep(iscop)is galliaru

elatu nro est apostolatui qd dn hymarus clericoꝝ haberet habitu monachicā elegisset uitā. & sub regula sci benedicti se consistere. usq; ad fine uite pmisisset.

deinde corrupta ꝑmissione contra statuta canonum
ambicione reductus contra cathedrā remensē impbe
uiuente adhuc ibi ebone usurpasset. qui pillecta
subsecratione ipsi⁹ sedis. ter sedē aplicam inꝑpella
uerat. postremo uͦ ne dūo gūia multa remanerent
ad tātū facinoꝝ gradū pedem extendisset. & ad eo
supbie inflexibili tumore inflatus rigidā ceruicē
extendisset. ut qui ad discipulat⁹ grāꝫ iure non acces
serat. neq; p ostiū in ouile ouiū ē ingressus. magistrī
nrī donū qd aptatus nrī culmīꝫ ꝑmeruit. sua sibi au
dacia nequiter inuasisset. & q̄ si merito ad archiepale api
cē ascendisset. a q̄rto tamē pncipiū sacerdotū ordine
longi⁹ distaret. sua elatione iudicē se sup nos constitu
isse nr̄eq; potestati obstitisse dubiū non ē. Ita ut quē
impatorē pnceps sacerdotū & pmus scē recordationis
pdecessor nr̄. domn⁹ pascal. pp. oleo benedictionis unctū
consecrauerat. more pdecessoꝝ aplicoꝝ una cū frē caro
lo rege. & uxoribꝫ a filiis anathemate iniuriasset. nr̄m
& eid̄ magni impatoris ministerium paruipendens &
transgressus diuinas partē & humanas constituciones.

Lothario augusto.

on solū hymarū supbum & pcētis uirū inobedientē
uerū & tā supbie patrem & pmogenitū psūptionis
insolite merito eē censum⁹. eoq̄d aliunde non ut pastor
in ouile ut debuerat ouium introiuit, neq; in ea qua
se ante deo uouerat. monachoꝝ regula uitaq; pman
sit. Nec illum etiā canonice possum⁹ collaudare. qd
supstite psule sedē eī inuasit. qui & iā cū debuerat de
futā honoris pp̄i ualde eē ꝑitus. in unctū dn̄i quē
sedes aplica benedictionis oleo publice consecrauit.

sibiq; p̄p̄ium fecit heredē. anathematis iaculū contra omnē non solū diuinā immo mundanā institucionē inferre p̄sumpsit. lxxxv.

Vnū p̄ culpe suę malicia censura sedis ap̄lice comunit mandam⁹. ut neq; de sua umq̄ p̄sumptione ualeat gloriari. neq; cont̄ uos quē d̄s sibi p̄ncipē & impatorē elegit. & p man⁹ summi & impatoris pontificis. scificatū benedictionis oleū sup ur̄m caput effudit. clam uel publice audeat. aliquē quocq; t̄p̄r anathematis uel aliā iniurię inferre iactām.

ua p̄sulatus nr̄i qd̄ bene nostis magistium.

non solū de sacerdociū uerū & iā sclariū ualitatib; debę ee sollicit⁹. ꝓpt̄a frinitatem urām scire uolumus. hunc p̄sentē p̄rbm ad sedē ap̄licam uenisse. nobisq; uiolentiā & excommunicationē suā p ordinē retulisse. qd̄ etiā sine iusto legis tramite illi sua fuisset ablata eccl̄a. similit̄ indicauit. q̄ alius dato munere sacerdos zelo ductus inuidie usurpare p̄sumpsit. inde parentes ei⁹ magno dolore c̄pulsi. p̄rbm illū q̄ suā mox comphendunt. & ei⁹ occulos eruer̄. Tām sepedictus sacerdos dicit. qd̄ absq; sua uoluntate siue consilio hoc sit pactum. Quod si ita ē. ut ipse nobis suo ore testatus ē. uob̄ magnope ꝓuidendū ē. ut si ipse canonice excommunicatus n̄ ē. canonica sup eū fiat remissio. lx.

Si fortassis qd̄ non credim⁹ apud uos in itales iudicam⁹. eccl̄a tām cui p̄mittente deo p̄sum⁹ non inutilis sed capi p̄ncipiuq; om̄ui merito simul ab om̄ib; uocatur.

os si aliquid

incompetent̄ egim⁹. & insubtilitas iustę legis tramitē

non conservam⁹. n̄ro ac missoℝ ur̄oℝ cuncta volum⁹ emendare iudicio. q̄m si nos qui aliena debem⁹ corrigere. peiora committim⁹ certe non veritatis discipli. sed q̄d dolentes dicim⁹ erim⁹ p̄ceptis erroris magistri. Inde magnitudinis ur̄e magno ope clemenciam imploram⁹. ut tales ad hec que diximᵘˢ pquirenda missos in his partib; dirigatis. qui dm̄ p om̄ia timeant. & cuncta que ad modū supra psens impat̄ gl̄a fuisset. diligent̄ exquirant. & non tantū hec sola que sup⁹ dixim⁹. querim⁹ ut examussim exagitent. sed sive minora sive etiā maiora illis sint de nob̄ indicata negotia. ita eoℝ cuncta legitimo imminent̄ examine. q̄tin⁹ in postum nichil sit. q̄d ex eis indiscussum ul̄ indefinitum remaneat.

io patriarche
tinopolitano

idim⁹ animi puritate & sola benivolentia palliū sup humerale a ur̄a dilectione directū. q̄d a nob̄ suscipi non potuit. q̄a non ē mos istius eccl̄e cū magistra & caput omnium videat̄ eccl̄arum existere: aliunde palliū erogatū accipe. sed p totā europam ad q̄d delegatū ē. tradere. Hoc ne dure accipiatis pcam̄. q̄a hac ratione illū suscipe nequivim⁹. sed vob̄ remandare p̄iudim⁹.

ebario aug

e ill̄ trib; iam publice condēpnatis & rebus ur̄is georgio adriano & petro. ut ur̄a nob̄ mandavit sublimitas q̄d ad huc ad aliū consistere. iudiciū debeant. omnino mirati sum⁹. quib; iam missis ur̄is psentib; iuxta legem romanā. sentencia pscripta ac pmulgata ē. Et nisi pascat̄ tunc ad esset festivitas. q̄ mortis phibent̄ lege sentenciā dare licitū non ē. vivere eos illoℝ malicia atq; iniq̄ pfumptio insineret. p hac itaq; racione solum

usq; ad temp⁹ suspensa .e. sententia utroꝝq; · lt ·

Urãm flagitam⁹ clementiam . ut sicut usq; hacten⁹ roma
na lex uiguit . absq; uniuersis procellis . et p nulli⁹ psona ho
minis . reminiscitur fore corrupta . ita nunc suũ robur
ppriumq; uigorem obtineat.

Ade indignũ .e. futuris etiã gentib; contrariũ tam
gloriosam legẽ q̃ multi retro custodierunt imperatores,
nunc suã uim pdere ac iniuste dãpnari.

et mos

nec nouit̃ consuetudo introducta. nr̃e aecclẽ
pdecessorib; q; nris fuit̃ . contra statuta scõꝝ canonum
noua ul inusitata psumere. Quã obrẽ nos deuotius
uolentes urãs peticiones suscipere : si in his nob̃ scõꝝ
patrum censura uiuasset . sed ideo qꝛ sinodice pagine
in hoc fauere ñ uidentur . nos tantã nouitatẽ psumere
non potuim⁹ . ⁊ ab illo rectissimo tramite deuiare.

RESPONSIVAL lator inclusa uoce suspiriis . atq;
gemitib; lacrimisq; indesinentib; supplicatione
sua nob̃ exorsus .e. eo qđ quidã illic alũpnus filiã sup
plicantis in uestib; sacris constitutã assiduitate sua
decepit . qđ adusq; in stuprũ corporis adulterio ppetrato
inciderit . ita post compertũ flagitiũ ⁊ obprobrio toti⁹ ge
neralitatis illic comorantis ipse pditissimus conuerset̃
atq; omissa insecutione uel usq; quoꝝ forsitan patroci
nio eundẽ ipsum impunitũ seruari. Unde dilectio tua
zelo diuino accensa uiris dicioni competenti imminere
re non desinas . quusq; ppetrator sceleris q̃stioni commi⁹
ac seuerissimo examini psentat⁹. ultimi supplicii penã
suscipiat . ne retardata meũ animaduersio diuini iudicii

ho. arogi duci beneuentano

inplurimos ppager sententia.

ultor relatione cognouim qd ura gla in diuersis causis iusticiam teneat. & maxime in his causis que ad di respiciuunt culturam. Pp̄tea ure gle re feramus. qd qdam monacus reparat nomine d mono castri alatrini fuga dilapsus. in partib; capanie loco qui appellat alimphas uagatur. pptea gla ura sollicite eum pquirere. & psentium latori cu contdi faciat. qtin in seruitio dei unde aufugit. mancipa ri ualeat.

catholio
castro militu

Ator psentiu pce nob flebili supplicauit. asserens a quoda milite castri salernitani germanu suu fuisse peremptu. insup reb; ppis post ei interitu spoliatu. Pp̄tea q impium quoq; circa legum statuta sit noxium ipsis rerum documtis in ppatulo omib; teneatur expressum. ut sangui innocent effusus a comitte nullatenus ul ciscat. Qui hec uindicare possunt & p conuenientia ulcisci neglegunt. sint pfecto sciti. quia si defensare insonte sanguine neglexerint. in futuro tremendoq; exa mine de eis ita hui facinoris participib; tale commissu scelus exigit. Pptea gla ura ad iudicandu ulsciscenduq; funesto homicidii crimino irretitu ab agmine milita ri disiungat. & iudici puincie tradendu ac puniendu iusticie inpulsu festinet. Res u ab eo ui latrocinali ablatas supdicto peccatori si germanus ei extitit. in dubitant restituat. quatin nob imminente disciplina is q scelus commisit sep ex pectet. & incunctant excipi at & militari integritas uni ob nota hurnu dali conta gio nequaqm subiaceat.

eligosis disidiis.

sine difficultate pstari decet effectum. atq; ideo
qm barbar' abbas & pr monasterii sci georgii. hoc
supplicit a nob exposcit. a pfatu monastiu mone
mus ut ingruant accedas. uenerande sollepnia de
dicationis impendens. & in eod loco neq; frnitas
tua neq; pbri pt diligentia discipline aliquid mo
lestiaru inferant. Ut & si quid p diusor deuotione
accesserit sibi extimeant uindicare. cu monachis
in eodem loco debeat pficere. qqd offerri costitut.

...isatio patri... exarcho itali...

Voxedaoy scriptis didicim'. qsda epos in trnspa
danis partib; qda uerba epali actui inimica
petro pauli filio dixisse. atq; monitu impie suasionis
iniechere. asserentes in se piuri reatum suscipere.
ut non adulubaldo regi. sed potius ariopaldo tiran
do tiratino consentaret. qm pfatus glosus petrus piur
tor si fas e dicere sacerdotu respuit suasionib; incli
nari. sed magis sacranta que a cano regi patri pdicti
adulubaldi pstiterat firmit custodire. & quia tantum
facinus deo & piis mentib; est inimicum. ut hi qui hoc
ab aliis phibe debuerant. ne fuisset comissum. ipsi po
tius ut fieret hortati sunt. cu nutu supne uirtutis
uobis laborantib; pfatus adulobaldus in suu regnu
fuerit restitutus. pfatos epos in has romanas partes
adiuuante uos deo destinare dignamini. quia hui'
modi scelus nulla patietur ratione inultum.

b... pet' epo siracusano

elatione quorda didicim'. qd in causis crimi
nalib; tua frnitas miscet. & qua sit sacris canonib;

interdictum. non tantu lectionib; qua etia ipsis cotidianis usib; interdictum. scire procul dubio coartatur. Nam & hoc pari m. abta incautius gestum fuisse audiuimus. quia cu .ccc. & amplius psaltaria hora iam pene prandij elapsa ad eminentissimu filiu nrm pfectu in balneo constitutu sit pfecta & cocaniata pestiferis psaltaru male uiuentium uocib; imminebat. ut is qui super eas curator pdce fuerat constitutus a nabeis modis omnib; tolleretur. Et si ita e. deflere potius libuit q ista corrigere. Sed ne tale. tantuq; flagitiu diu uideretur pmanere multu. qa & actu e. sacerdotali contrarium. simul & uite habitu inimicum. quid de hoc fieri debeat patefacta ueritate. filio nro ciriaco diacono iniunximus. quatinus ea que illicita. & contra pudoris reuerentia ppetrantur. ensse canonico iuxta ecclasticu disciplina radicitus amputentur :

r ad rusticu de penitencia

nunquoq; iudicat ds sicut inuenerit.

nec pterita considerat. sed psentia. si tam uetera crimina nouella conuersione mutentur. Septies cadit iustus & resurgit. Si cadit quom iustus. Si iustus quom cadit. Si iusti uocabulu n amittit. q p penitencia sep resurgit.

p. libro. i. de uita contemplatiua. cap. iii.

udiciu qd int iustos homines iniustosq; futurum dicimus. int scos anglos & inmundos sps credimus factum. Nam cu essent utriq; sine peccato creati. & ad seruiendo deo suo feliciter instituti. eor qdam uoluntate ppa depuati. noluer pmanere qd facti sunt. & con se contra conditore suu typo supbie leuat

hostilit extulissent de supna celi regione precisi sunt quo diuina sententia eo iudicio condepnauit. ut qui noluer perseuerare cu possent nec uelint reparari nec possint. Siquid preuaricationis fuit eor quod inreuocabilis iudicii animaduersione perculsi sunt. et ad dapnationem iustissimam profecto peruenit. quod uoluntatem redeundi ac facultatem penitus amiser.

cap. xx. iiii.

[N]on se debet eccle doctor. de accurata sermonis ostentacione iactare. ne uideatur non edificare ecclam uelle se. sed magis quante sit erudicionis ostendere. lacrimas quas predicator. Itemq.

[Q]ui uult auditorib; fundi. ipse primus fundat. et sic eos compunctione sui cordis accendat.

cap. iiii. lib. ii.

[Q]ui seruos uelint eor in xpo conseruu indeditere tractent. et serui dns ita misericorde deseruiant. ut uoluntatem non solu dnorum suor sed etia dei hoc ipsu iubentis efficiant.

cp. vii.

[A]liorum nror uitia non facile debemus accusare. sed gemere. ut inuicem onera nra portantes. legem xpi possimus implere. qui utiq; non accusauit peccata nra sed tulit.

cp. x.

Qui uolentes fieri xpi discipuli renuntiauere omnib; que habebant. non ut possessores sed ut procuratores facultates eccle possideant. Et idcirco scientes nichil aliud e. nisi uota fidelium. precia peccator et patrimonia pauperum. non eas uindicauere in usus suos. ut proprias. sed ut commendatas pauperib; diuiser. Hoc e. possidendo contepnere. non sibi sed aliis possidere. nec habendi cupiditate ecclae facultates ambire. sed eas pietate subueniendi suscipe.

cp. xi.

i aecclastici aliqd de fructib; suis.
aeccl'e uelut p ipsa expensa sua contulerint. non se pstrant inani iactancia. Ill' quos nich habentes pascit ac uestit aeccl'a. Quia pfectior e ille q se mundi reb; expoliat. aut q cum nichil habuerit nec habere desi derat. quã ille qui ex multis que possidet eccl'ae aliqd pstat. ac se deo qd pstitit forsitan iactat.

c. x.ii.

lerici quos pauper. aut uoluntas. aut natiuitas facit. cũ pfectione uirtutis uite necessaria siue in domib; suis. siue in congregatione accipiunt. q̃a ad ea accipienda. non eos habendi cupiditas ducit. sed eos uiuendi necessitas.

c. xvii.

ei opus agit qui res deo consecretas. non alicui cu piditatis. sed fidelissime dispensationis intenci one non desinit. Quapp̃t oblationes quas oblatas apto suscipiunt. sacerdotes. non sunt iam res mundi creden de sed dei. Q m̃ si uestes ac uasa. et cetera que in sacro usu ministrantib; erant. sca uocabant. nec in usus huma nos reuocari iã poterant. diuinis semel ministeriis con secrata. quo m̃ non ea que conferunt aecclae sca cre denda sunt. qb; non ut secli reb; luxuriose sed sce ut dõ consecratis utunt sacerdotes.

Lib. iii. cp. viii.

Vos suphie intus tabes purulenta corrupit.
seniorum suorum non obseruant impata sed iudicant. de loco supiori disceptant. de suis negligentiis obiur gati. aut rebellant insolent aut murmurant.

cp. viiii.

nuidi quicqd boni fieri
audierit. a scis audierint. aut omino non credunt aut bene res male gestas in malũ male interptando conuertunt. Omne malũ qd de illis mendax fama iactauerit. statim tamq

si ipsi uiderint credunt. feraliter eis qui illud non uerum esse
plure noluerint contradicunt.

Nos precepit. ut corpora nostra propter nos. proximos sicut nos
et ipsum plusquam nos diligere debeamus. ita sane ut eis quos
nobis coniunctiores familiaritas facit. si eos fama reprobat
et uita commendat nos amplius impendamus.

Non propter semet ipsum iudicat deus in peccatore quasi ulcis
cens iniuriam suam. Nichil enim tale recipit diuina natura.
sed ad utilitatem nostram facit omnia. Porro utilitate nostra corru
ptiones inducit et penas. non ut se uindicet. sed ut nos emendet.

Cum in multam iam incidimus insaniam. non ... Item.
ultionis affectu prohibet que commouetur consistimus in nos deus.
sed in uisceribus nostris inuectatos uitiorum curare langores
cupiens propter hec omnia dicit agit cupidus sanitatis nostre
non pene. Item.

Pietas dei numquam spernit penitentiam si ei sincere et simpli
citer offeratur. etiam si ad summum quis peruenit malorum. et
inde tamen uelit reuerti ad uirtutis uiam. suscipit libenter
amplectitur. facit omnia quatinus ad priorem eum reuocet statum.
quodque est adhuc prestantius et eminentius. etiam si non potuerit
quis explere omnem satisfaciendi ordinem. quantulamcumque tamen
et quolibet breui tempore gestam non respuit penitentiam
suscipit et ipsam nec patitur. quis exigue conuersionis perire
mercedem. Item.

Si uel paruo tempore quis penitudinem gerat. licet mi
nus digna uideatur a peccatorum pondere. penitentia tamen
quantuscumque ille nitus penitendi fuerit. uel conuersionis
momentum. expers non erit remunerationis bonorum. Item.

Ego etiam similiter uideri esse quod dico. nec illud quod unde

xiii

s. i. ... de reparatione lapsi.

peccati dixerim uires excedere penitentie potuisse.

gelasi de uito anathem

Et forte quod solent hoc dicant. quod sinodus calcedonensis admittitur. omnia constare debeant. que illic uidentur esse depmpta. aut enim ex toto ea admitti oportere aut si ex parte repudiabilis est. firmam ex toto constare non posse. Cognoscant igitur illam sedm scriptas scas tradicionemque maiorum sedm canones regulasque aeccle pro fidei communione et ueritate catholica et aplica pro qua hanc fieri sedes aplica delegauit. factamque confirmauit a tota aecclia indubitanter admitti. Alia autem nequaquam que per incompetentem presumptionem illic prolata sunt: uel potius uentilata que sedes aplica gerenda nullatenus dubitauit que mox uicarius sedis aplice contradicta manifestum est. que sedes aplica etiam petente marciano principe nullatenus approbauit. Quae presul aecclie constantinopolitane. tunc anatholius nec presumpsisse professus est. et in aplice sedis antistitis non negauit posita potestate. Que ideo sicut dictum est. sedes aplica non recipit. quia que preuilegiis uniuersal aeccle contraria probantur nulla ratione subsistunt. Quid enim quia in libris scis. quos utique ueneramur et sequimur. quorumdam illic et prauitates esse feruntur. et scelera gesta narrantur. et ideo nobis paret. aut ueneranda sunt. aut sequenda. quia in illis scis libris et uenerabilibus continentur. lxxxix.

Peccatori homini mors illata est. et tamen homini ihu xpo mors illata reum facit et diabolum. quia ubi causa mortis non erat. ita peccati non debebatur et pena. Sententia perfigitur. uel perfixa est. sepe errori. que sententia huic errori prefixa numquam omnino resoluetur. Sicut enim inquit:

ipse error. numquam error esse desistit. sic a sententia
numquam prefixa resoluetur. qua error cognoscitur esse dampnatus.
Et eadem quamdiu manet error: perpetuo astrictus. Itaque qui
in eo errore sunt. sententia erroris obstricti sunt.
et quamdiu in eo manent sententia nullatenus absoluti sunt.
Sicut nec ipse umquam sunt errores absoluti. error enim
ipse numquam ueniam promeretur. Sed qui in eo uersati
caruerit atque ab eius participatione discedit. Quamdiu ergo
iste error dampnationem suam tenet. numquam resoluitur. quia ergo semper
error semper penam meretur. participes uero eius aut semper sunt aut
eius pene participes. sine eodem peccare non desinunt. aut
si ab eodem recesserint. quia alieni facti sunt ab errore et ab eius
participatione discreti. tam et pene eius erunt consequenter a
lieni. Cum erranti pena prefigitur. quamdiu manet errans.
eadem pena constringitur. qui errans esse non potest. sine
pena errantis. Haec eadem pena perpetua est. numquam soluenda
quamdiu esse persistit. qui si errans esse destiterit. pena que er
ranti est prefixa perpetua non erranti. Id est a latere affec
to. quem prefixa est. Non solum non potest esse perpetua.
Sed necesse iam pena non est enim ipse cui prefixa est. erranti
enim prefixa est non erranti. Que erranti enim prefixa perpetua est.
et perpetuo constringitur errantem. non errantem non potest
iam tenere. si erranti dicata est. fore perpetua. si erranti
dicata est. numquam esse soluenda. Manet omnino et uere.
certum est. quod in ea prefixa est. Non potest prorsus absolui quamdi
u manenti prefixa debeatur erranti. Non erranti autem
nec pena potest esse. que nec erranti non debetur inferri.
Nec mutatur illa omnino nec soluitur que debetur erranti.
In suo ergo tenore illa prefixa est. in suo iure non potest prorsus absolui
in non suo tenore que esse non potest. tamen docetur esse uacuata.

et ius illic penitus non habet ubi causam non habet exis
tendi. Plane sunt sancte scripture. tali forma iusticie dicunt.
Pereant peccatores a terra ita ut non sint. peccatores. ut
de sistant esse peccatores. in hoc pereant. ut esse desinant
peccatores. Ceterum si prius peccatores secundum prophete
sententiam usque quaque deperirent. ut substancialiter non sub
essent. qui saluari potuissent. a redemptore nostro qui
uenit non iustos per sed peccatores uocare. uel de quibus
dicit apostolus. Christus uenit in hunc mundum peccatores
saluos facere. quorum primus ego sum. Et cum peccatores
essemus. misit deus filium suum. et cetera huius modi. Hic re uera
plurimi et iam substancialiter perierunt peccatores. in pec
catis suis utique permanentes. uerumque in eis sententia per
mansit dicata. Numquam resoluta est. Et tamen eadem in
talibus quibus prefixa est. permanente perpetua quodam gene
re factum est. ut in talibus non usque quaque manentibus tamen
in peccatis suis. non usque quaque durantibus sententia. tamen
prefixa talibus permaneret. Nam et ipsi pereunt. sed esse peccato
res ut dictum est. non penaliter. sed remedialiter. quodam et
ipsi genere pereunt. et quodam genere in ipsis mansit prefixa
sententia. donec permanens eos efficeret non esse peccatores.
uel peccatores non esse perficeret. Completa est et in eis sen
tencia. nec quo tenore peccato permanens illa senten
tia pereuntibus peccatoribus. ita ut non essent utique pecca
tores. a beato. Iam in non peccatoribus manere non potuit
qui in eis in quibus inflicta non fuerat. ius manendi
penitus non habebat. Ita nec in eo in suo iure uel trami
te. ulla tamen sententia resoluta est. Et eadem in his quibus
inflicta est permanente. ab his qui ab eius iure discreti sunt.
aliena prorsus effecta est. nec in his salua sui conditione fas

potuit manendi. qb; inflicta non esset. Dixit dns qd in spm scm peccatib; nec hic nec in futuro seclo esset remittendum. quos aut cognoscimus in scm spm. delinquentes sic hereticos diuersos arianos eunomianos. macedonianos. ad fide catholica reuertentes. et hic remissione sue pcepisse blasphemie. et in futurum spem suscepisse indulgentie consequende. Nec ideo non uera dni sententia. aut putabitur ee nulla tam soluta. cu circa tales si hoc ee pmaneant. nuq omnino soluenda psistit. effectus aut non talib; ee inee non possit: que n est talib; irrogata. Sic etia e. consequent et illud beati iohannis apli. Est peccatu ad morte in eode peccato manentib; est peccatu non ad morte ab eod peccato recedentib; Nullum e. quippe p quo aut non oret ecla remittendum. aut qd data sibi diuinitus potestate desistentib; ab eod non possit absoluere. uel penitentib; relaxare. cui dicit. Quecuq; dimiseritis sup tram. dimissa er et in celis. Et quecuq; solueritis sup tram. soluta er et in celis. In quib; cuq; sunt omia q ita cuq; sint. et qualiacuq; sint. uera nichilominus eor manente sententia. quia nuq soluenda ee denuntiat. in eor tenore consistens. non etia ab eod post recedens. Qd etia in acatii sententia racionabilit intuendu. In q etia sibi dictu e. nuqq; absoluendus e. Tam adiectu etiamsi resipueris. et si ab hoc errore recesseris. etia si puaricator ee destiteris. Quappe in apto e. ita dictu nuq soluendus. Sed tal scilicet qual e. et ligatus. n aute tal effectus sicut ligandus non erat. sic absolutus ee docebat. Sicut carebat obligatione qui obligationis causa caruisset. sicutq; absolutus existeret. quatinus et

ipse non necessitate dicte sententie uideret non posse
quo m non solui. non tal effectus & obligatione cares
fieret absolut. Et circa tales pfixa sententia nullo m
solubil redderet. Numqd eni nusit. quesiuit ex
petijt. & abiectus e. Itaq; ipse uise solubile facit ee
sententiam qui tal pmanere delegit. qual ueracit
non possit absolui. & noluit tal effici circa que effec
tum non tale insolubil sententia non maneret:
que circa effectu non tale non haberet licentiam
pmanendi. Quo magis ut dictu e. exemplo atq; picto
monita qui eode sunt teniore constricti festinare debet
ut non tales pmaneant quib; sententia illa non solue
da pfixa e. & ee tales incipiant qualib; n insolubil p
fixa sententia possit ee solubil.

ff. sinodo
ecas.

i sedis aplice psul. ut ipsi decreta detestacioni ut
abdicationi habent. nullus urm ut nom uel in
stitutu firmu. aut stabile pmanere ualebit. Quin
poti & docmatib; que de sca & indiuidua trinitate
apsulib; sedis aplice pmulgant. Nonnulla possunt
fieri detrimta si precedentiu quorq; & maxime pme
sedis pontificum statuta. ut illi qd dici nefas e. qn
& ipso auditu prsus horrendu a subsequentib; qbq;
immo & inferiorib; abdicioni cuida aut dapnationi
subiciat ut impie temeritatis ausu. salte sole de rega
tioni pdant.

an. ff. epis q ap
oni conuener.

ecerm
hunc scissimu crebro dictu. frem nrm & coepm
nrm actardu eccle. que forte sua uiduata fuerit rec
tore. penit incardinari. quatin in ea constitutus &

officia epalia que p impositionē man⁹ accepit exer
ceat. & pastorale ministium sollepnit agens oues domi
nicas sapientie sibi diuinitus atribute sale condiat
& de hac lucrū conditori suo sine ql̄ibꝫ impedimto
reportet. si tam̄ ei eccl̄a aut eipsi⁹ metropolitani ꝑpi
ac litarū uiarū circonstantia innuit funditus diruta
& p nonnulla tempoꝛe curricula insolitudinē redac
ta ēē dinoscit̄. paganis uidelicet nonsolis transitum
sed stacionē ibid̄ facientib;. ac ꝑ hoc depopulatis un
diq; locis habitatoꝛe carentib; sublatis & iā aꝑtionib;
sibi que remanser̄ reb; nec ei minoꝛē quā sua fue
rat dari uoluntus cū licet hoc ipse minime postulā
ne uidelicet alicui⁹ ambicionis fama notet̄. & iā si se
metropolis forcassis obtulerit conueniat cōseq̄ potioꝛē.

adrian⁹. carolo re

Quod diu enī merita beati p. apl̄i deo eulogia
uiuunt ꝑ moriunt̄. neq̄q fidei sue ut sollici
tudinis heres deficient. nec deer̄ ꝑsus qui regulā
q̄ circa dm̄ feruentissime caritatis ostendit. p q̄ntī
tate uirui. p q; capacitate diuinitus collati domi se
quant̄. Ipse namq; quicq̄d ab indignis ministris
negligent agit̄. supplet. ipse locus que olim de libati
one corpoꝛis & sanguinis dn̄o consecrauit quiscūq;
uicarius extet. sine tam̄ claritatis lumine hodieq;
indeficient̄ illustrat. Cui & si desunt merita succes
soris sed ad sunt beneficia decessoris. ac p̄mi sed̄ eid̄
et c̄d̄ sessoris. lx.

De his qui ad dm̄ migrauer̄. facile iudicare non licet.

ex gestis fracoꝝ

ue mar⁹ remoꝝ archieps̄ dixit. Quia pat̄ karoli regis.

donnus ludouicus pius imperator a stephano pp. ante sce dei genitricis et semper uirginis mariae altare remi. in imperatorem est coronatus. et demum factione quorundam treno imperio destitutus in predicta regni parte unanimitate episcoporum et fidelium populi ante sepulcrum sci dyonisii gemini martiris ecclesiae sce est redditus et in hac domo ante hoc altare prothomartiris stephani cuius nomen interpretatum resonat. coronatus. per domini sacerdotes acclamore fidelis populi sicut uidimus qui adfuimus corona regni et imperio restitutus. Et quia ut in historiis sacris legimus quando obtinuerunt regna singulorum regnorum sibi diademata inposuerunt. Non congruum istis uenerabilibus episcopis iure unanimitati placet. ut in obtentu regni unde nos ad illum sponte conuenistis. et uos ei commendastis sacerdotali ministerio ante hoc coronetur. et sacra unctione domino consecretur. Quod si uobis placet propriis consonantes et in hoc conclamantibus omnibus dixit idem omnibus episcopis. Agamus ergo domino unanimiter gratias decantantes. Te deum laudamus et post haec ab episcopis cum benedictione sacerdotali est idem rex coronatus. lxxvi.

Karolus certo numero compiens hermentrudem uxorem suam sororem bosonis nomine richildem mox sibi adduci fecit. et in concubinam accepit. Quam de re eidem bosoni abatiam sci mauricii cum aliis honoribus dedit. lxxvii.

In die festiuitatis septuagesimae predictam concubinam suam richildem desponsatam atque dotatam in coniugem duxit. lxx.

Nunciauit adalgarius episcopus imperatori karolo quod iohannes pappa obuiam illi papiam ueniret. quem tam obuiam habuit apud uercellum et pergentes simul usque papiam.

ubi eis nunciatū ē. carlomagnū ludouici filiū cū maxi
ma multitudine bellatoꝝ sup eos uenisse. Quapp̄t relin
quentes papiam uener̄ ad tardunā. et consecrata richild
a ppa. iohe in impatricē mox retrorsū fugam arripuit.

[C]arlomannus regis caroli filius Lteo9.

et plurimoꝝ monastioꝝ abbas reputatus. qm̄ insidias
erga patrē suū infidelitē moliret̄. abbatiis p̄uatus in ciui
tate siluanectis custodiis mancipatus. Lteo9.

[Q]uia multa erant in regno karoli. qui expectabant
ut p̄ karlomannū filiū ei9 rediuiua mala reemerge
rent. karolus apud siluanectū ep̄os conuocauit. q̄tinus
sc̄dm sacros canones a quib; nulla ut leo dicit. aut negligen
tia aut p̄sumptione licet eis discedere ep̄ale ministeriū de
illo exequeret̄. Qd̄ et fecer̄. Deponentes illū ab omi gradu
ecclāstico. Postqd̄ factū. diabolus excitauit illum q̄si sibi9
ad nom̄ et potestatē regiam conscendere posset. qa ordi
nē ecclāsticū non haberet. Unde complices ei cepunt
se iterū reconiungere. et alios de aliis regnis adducere.
qtin9 illū de custodia educerent. et sibi regē costituerent.
Quapp̄t necesse fuit sc̄dm sacrarū legū decreta iudicio
mortis addictū mitiori sententia luminib; ad dāpnatio
nē cunctoꝝ orbari. Lteo9.

[H]drian9 pp̄. sc̄dm qd̄ nicholaus decessor dispositerat.
missos suos donatū scilicet ostiensē ep̄m. et stepha
num nepesinū ep̄m. et marinū diaconū sc̄ē romanæ
eccl̄e. ad basiliū impatorem et ad filios ei9. Constan
tinum et leonē augustos constantinopolim direxit.
cū quib; et anasthasius bibliothecari9. sedis romane
utriusq; lingue grece scilicet et latine peritus perexit.
Et sinodo congregata q̄ octauam uniuersalē sinodū

illuc conuenientes appellauerunt. Ex eorum scisma de igna
tii depositione et fotii ordinatione sedauerunt. focium
anathematizantes et ignatium restituentes. In qua
sinodo de imaginibus ordinandis aliter quam orthodoxi docto
res antea diffinierant statuerunt. et quedam pro fauore ro
mani pontificis qui eorum uotis de imaginibus adorandis
annuit. et quedam contra antiquos canones. et contra
ipsam suam sinodum constituerant. sic qui eandem sinodum
legerit. patenter inueniet. Item

xi. kl. iulii. indictione octaua. episcopis et ceteris quibusque clericis
uestibus ecclesiasticis indutis. et domo ac sedilibus palliis pren
sis atque in gremio sinodi. et prospectu imperialis sedis lecto
suppositis sacro sanctis euuangeliis. Venit domnus imperator
K. inuestitu de aurato habitu francico cum legatis apostoli
ce sedis in synodum. et cantoribus antiphonam exaudi nos
domine cum uersibus et gloria in excelsis deo cantantibus post
kyrie leyson data oratione a iohanne tusculanensi episcopo
resedit domnus imperator in sinodo. et legit iohannes tuscu
lanensis episcopus epistolas a donno apostolico missas. cum quibus et le
git epistolam de primatu ansegisi sennensi episcopi. ut quociens
utilitas ecclesiastica dictauerit. siue in euocanda sino
do. siue in aliis negotiis exercendis. per gallias et germanias
apostolica uice fruatur. et decreta sedis apostolice per ipsum episcopum
manifesta efficiantur. et rursus que gesta fuerint ei re
latione si necesse fuerit apostolice sedi pandantur. et mai
ora negotia ac difficiliora queque suggestione ipsius a
sede apostolica disponenda et enucleanda querantur.

Tunc imperator responsum quesiuit ab episcopis. quid de his
iussis apostolicis responderent. quorum responsio talis fuit.
ut seruato singulis metropolitanis iure priuilegii. secundum

sacro canones & iuxta decreta sedis romanæ pontificũ
ex eisdẽ sacris canonib; pmulgata domni iohis ppe.
aplicis iussionib; obedirent. Et cum imperator & lega
ti aplici satis egerint. ut absolute archiepi responderent
se obedituros de pmatu ansegisi sicut aplicus scripsit.
aliud responsum ab eis extorquere n̄ potuer. Tunc
imperator iussit sellã poni plectilẽ ante omnes epos cis
alpini regni sui. iuxta iohem tusculanensem q ad dex
tram ei sedebat. & pcepit ansegiso ut supgrederetur
omis ante se ordinatos & sederet in eadẽ sella. remisi ar
chiepo reclamante audientib; omnib; hoc factum
sacris regulis obuiare. LX.

Pridie id. iul. lecta ẽ iterum epla iubente imperatore
p pmatu ansegisi. & quesita ẽ ab epis denuo inde res
ponsio. & respondentib; inde singlis epis qm uelut eorũ
antecessores illi antecessorib; obedier regularit. ita
ei decretis uellent obedire. LXXI.

ubentib; iterũ legatis aplici. XVII. Kł aug. cum
uenirent epi mane & circam horã nonam. uenit
imperato grecisco more parat & coronatus deducentib;
eum aplice sedis legatis more romano uestitis. ad
epos ecclasticis uestimentis indutos. & ceteris sedib; in mo
dum pme hore diei quo inchoata ẽ sinodus ppa
ratis. & ut prius cantata antiphona exaudi nos dne
cũ uersib; & glã post kyrieleison data oratione
a leone epo resederunt omnes. & legit iohs aretin quandã
scedulam ratione & auctoritate carentẽ. Post quam
legit odo beluagorũ epe quedã capitula a missis aplici
& ab ansegiso & ab eodẽ odone sine conscientia sinodi
dictata. int se dissona. & nulla utilitate habentia.

uertu ratione ac auctoritate carentia. et idcirco
hic non habent subiecta. Iterum mota e. interrogatio
de primatu ansegisi. et tantu in nouissima quam et
in prima die sinodi ansegisus obtinuit. Post hec p
rexit petrus eps forosipmi. et iohs tusculanensis ad cu
biculu imperatoris et adduxer imperatrice richildem.
coronata in sinodum et stante illa iuxta imperatore
surrexer omis. et stantes quiq; in gradu suo inceperunt
laudes leo eps. et iohs tusculanensis. Et post laudes
auctas actas in domnu aplicu et imperatore et imperatrice
et ceteros iuxta more data oratione a leone gauinensi
epo soluta e. synodus. Ie.

ecti sunt in sinodo apud trecas cora iohe. ppa. cano
nes sardicensis concilij. et decretu pp. leonis de epis sedes
suas mutantib; Sed et affricani canones. ut non fiant
epor translationes. sicut nec rebaptizationes. uel re
ordinationes. p frotario burdegalensi epo. qui de bur
degala pictauis. et inde ad bituricense urbe exiluisse
dicebat. Post coronat ludouic a ppa iohe. vii. id.
septeb. inuitauit eumdem pappam in domu suam
et opipare pascens honorauit eum multis donis. ipse
et uxor sua. lxxij.

rotari et algari epi. attuler in conuentu epor ppe
iohis pceptu p quod pat suus ludouico regnu tradiderat.
petentes ex ipsius parte. ut priuilegio suo ipsu pceptum
confirmaret. Tunc papa iohs exemplar protulit qsi fac
ti pcepti a karolo imperatore de abbatia sci dionisij roma
ne ecce. Quod conpilatum consilio pstator epor. et alior
consiliarior ludouici regis. a plurib; credebat. a gozleno
ipsam abbatia uelut ex ratione tollere. et sibi habe posset.

Et dicente ppa iohe ut si uellet rex ludouic. ut sup illi pceptu puilegium faceret: suo pcepto illud patris sui pceptu firmaret. Qd argumtu sicut factio et non ratio impfectum remansit. lc.

Audientes hugo abbas et ceti pmates. qui consiliis qndam senioris sui ludouici agebant. ludouicu nepote cu uxore sua mistas partes uenitium: qsdam epos miser ad ferrarias monastiu et ibi eos consecrari ac coronari in reges fecer. lxxx.

Electus e in rege ludouicus filius karoli simplicis apd lugdunu. lxxx.

Sup erant duo filii dagobti comitis andegauoz. qui fuit sgronici generis uir. senior ex his odo dicebat. robtus alt. Ex his maiore natu odone francie burgundiones aqtanienses q; pceres congregati in unum. licet reluctante tutore caroli pueri. regniq; elegere gubnatore. que unx walter archieps senonum. — ante sup libro. i.

Legim aliqua. ne legant. legimus ne ignoremus. legim non ut teneam sed ut repudiamus. lxxx.

Bonu e miseda. bonu e oratio. sed potest iniuste fieri. si iactancie causa aliqs paupi largiatur. ut uideat ab hominib; lxxx.

Una nob adolentib; altaria. sacrificium deferentib; ad sistat angls immo pbeat se uidendum. Non enim dubito assistere angtm qndo xpc immolat. lc.

Sara partus sui erubescebat aetate. et rursus caruisse se gaudebat oppbrio. Pudor e feminis nuptiaru pmia sobole non habe. quib; hec sola causa e nubendi. — libro. ii.

Coniugii pmiu et gra nuptiaru partus sit feminaru

non mediocris causa e. ut uirginitas marie falleret principem mundi. leo.

Misericordie propositi possibilitate condicionis humane mensura seruat. ut non sibi unusquisque totum eripiat sed quod habet pauperi parciat.

lib. iii.

u matheus euangelista agnum secundum carnem e generatum qui omnium peccata susciperet. subiectum iniuriis. subditum passionibus. ne huiusquod putauit ex toto asserendum ee pietatis. ut immaculate quoque originis non recusaret iniuriam. simul ne puderet ecclesiam de peccatoribus congregari. cum dominus de peccatoribus nasceretur. Postremo ut beneficium redemptionis etiam a suis maioribus incoharet. ne quis putaret originis maculam impedimento posse ee uirtuti. Nec se insolens de generis nobilitate iactaret. neue parentum crimina uerecondior erubesceret. cui obumbrante originis facultas daretur flore uirtutis.

thren. iiii.

abes domini preceptum. elisei exemplum. gratis dare gratis accipere. nec uendere ministerium sed offerre. Non enim precio taxatur dei gratia. nec in sacramentis lucrum queritur. sed obsequium sacerdotis. Non tamen satis est si lucrum ipse non queris. familie quoque tue cohercende sunt manus. Item.

Inexpiabilis e. uendita culpa ministerii.

ec gratie uindicta celestis transit ad posteros. leo.

agnum quod e spiritale documentum quod christiani uiri sublimioribus potestatibus docentur debere ee subiectos. ne quis constitucionem regis terreni putet ee soluendam. Si enim censum filius dei soluit. quis tu tantus es qui non putas ee soluendum. et ille censum soluit qui nichil possidebat. Tu autem qui seculi sequeris lucrum. cur seculi obsequium non recognoscas. cur te supra seculum quadam animi irrogantia

feras. cu͂ s(e)c(u)lo sis misera cupiditate subiectus.

uidã putant omne coniugiũ a deo ẽe. Libro viii.

& maxime q(uia) scriptũ ē qđ d(eu)s coniunxit homo non separet. Ergo si omne coniugiũ ē a deo & omne coniugium non licet solui. & quo(modo) ap(osto)l(u)s dicit. qđ si infidelis discedit discedat. In q(u)o mirabilit(er) & noluit apud x(ps)pianos causam possidere diuorcii. & ostendit non a deo omne coniugiũ. neq; x(ps)pi & gentilib; iudicio dei copulari ē. Item.

Maiores tradiderunt nob(is). pentecostes om(n)s. L. dies. ut pascha celebrandos. P(er) hos. L. dies ieiuniũ nescit ecc(lesi)a. sicut d(omi)nica q(ua) d(omi)n(u)s resurrexit. sic om(ne)s isti dies tanq(uam) d(omi)nica.

Honora patrẽ tuum & matrẽ tuã. p(ri)mus eni(m) gradus iste pietatis naq; hos auctores tibi ẽe uoluit d(eu)s. Sic honora obsequiis. ut abstineas a contumeliis. quia nec uulta qđ ledenda pietas ē parentũ. Item.

Fili q(u)anti tibi iudiciũ ē. si non pascas parentẽ. illi debes qđ habes. cui debes qđ es. q(u)anti iudiciũ si pascat ecc(lesi)a quos tu nolis pascere. It(em).

Si non donare exeneis g(ra)ue est. q(u)anto grauius excludere parentes. Si dicis te qđ eras parentib; collaturus eccle(si)e malle conferre. non querit d(eu)s donũ de fame parentũ. Et pascendos scriptura dicit parentes. It(em).

Ita p(ro)pt(er) deum relinquerere parentes. si impediant deuote mentis affectum. It(em).

Discant diuites non in facultatib; crimen herere. sed in his qui uti nesciunt facultatib; Nam diuicie ut impedimento in improbis. ita in bonis adiumenta sunt uirtutis. Et x(ps) n(on) habuit imagine cesaris. lib. viii.

cur dedit censum? Non de suo dedit reddidit mundo
qd erat mundi. & tu si non uis ee obnoxius cesari
noli habere que mundi sunt. Si habes diuitias obnoxi⁹
es cesari. Si uis nichil regi debere terreno. relinque omnia
tua & sequere xpm.

ib. x.

i cathecuminu quis ut hereticus uel scismaticus tāq
de uto ul anime ul aecclae parturientis excusserit.
leui⁹ punit si fidelē qui. lt.

Petrus doluit & fleuit quia errauit. ut homo. n inuenio
quid dixerit. inuenio qd fleuerit. lacrimas ei⁹ lego satis
factionē non lego. Sed qd defendi non potē ablui potē
Lauent lacrime delictū. qd uoce pudor ē cōfiteri. &
ueniē fletus consulunt. & uerecondie. lacrime sine ho
re confitentē. Lacrimae ueniam n postulant & merent.

ndeetas.
i. titulo i.

iom atq; iniuriam ꝓpulsem⁹. Nam iure hoc uenit.
ut qd q̄sq; ob tutelā sui corporis fecerit. iure fecisse
aestimet.

titulo. iii.

Cum lex in p̄titum quid indulget. in futurū uetat.

titlo v.

eptimo mse nasci pfectū partū iam receptum est. ꝓpt
auctoritatē doctissimi uiri ipocratis. & ideo credendū ē
eum qui ex iustis nuptiis. vii mo. mse natus ē. iustū ēē filiū
Cum legitime nuptie factae sint. lt.
patrē libi sequunt. uulgo quesiti matrē sequunt. Vulgo
concepti dicunt. qui patre demonstrare non possunt.
ut qui possunt quidē sed eum habent quē habere non
licet. Item.
Ex naturae hec est. ut qui nascit sine legitimo matrimo
nio matrem sequat. Item.
Qui muti sunt in toto pene iure ciuili intelligunt in rerū natā ēē.

Nam et legitime hereditates his restituunt. ita ut si pregnans mulier ab hostib; capta sit. id quod natum erit. quis apud bone fidei emptorem peperit. tamquam furtiuum usu non capitur. tit. vi.

urîosus licet ducere uxorem non possit. retinere tamen matrimonium potest. uulg. xii.

Si quis seruum suum adulterum commisisse dicat cum uxorem suam. apud prefectum urbis erit audiendus. Item. Quod dictum est ut seruos de dominis querentes prefectus audiat. sic accipimus non accusantes dominos hoc enim neque seruis permittendum est. Sed si uerecunde expostulent. si seuitiam. si duriciam. si famem qua eos comprimant. si obscenitatem in qua eos compulerunt. uel conpellant. apud prefectum urbis exponant. hoc quoque officium prefecto urb. a diuo seuero datum est. ut mancipia tueantur ne prostituantur. lib. ii. ...

iu uiri dictioni pre est. neque sibi ius dicere debet. neque uxori uel liberis suis. uel libertis uel ceteris quos secum habet. Item.

Si per errorem alius pro alio pretor fuerit aditus. nichil ualebit quod actum est. neque enim ferendus est qui dicat consensisse eos in presidem cum non consentiant qui errant. Quid enim tam contrarium consensui est quam error. anastasii alex... patriarca ...

uit semper iure apostolice sedis licentia iniuste dampnatos uel excommunicatos potestatiue sua auctoritate restituere. et sua eis omnia reddere. et illos qui eos condempnauerunt. aut excommunicauerunt. apostolico punire priuilegio. sicut etiam nostris et anterioribus cognouimus temporibus. Item.

Antiquis regulis censitum est. ut quicquid quis in remotis aut in longinquis positis prouinciis. super eorum querelis aut

acusationib; ageret non prius tractandu uel accipiendu esset. q ad noticiam alme sedis ure ee deductu. ut hui auctoritate iuxta qd finisset pnunciatio. aut infirmaret. aut firmaret.

finit sinodica ad papa esthriu.

os merito indignati post etiam tractacione tractauim quid contra iohem qui contra alios sententia pferre legitime q ipse contra leges in eos qui in nullo repħensi sunt ptulit. Ut aute ei temeritate paciencia uinceret. licet iuste hoc pateret & legitime seruauimus iudicio tue reuerentie. & nunc iteru eos sine communione fecim amputantes ill omnem sacerdotale potestate

a i. idoneus sit

ascasius reuerentissim eps. & uicari sedis aptice cu in medio una cu aliis reuerentissimis collegis suis stetisset. beatissimi atq; aptici urb. pp. R. qd est capit omnium aecclaru pcepta habem pmanib; inquib; pcipere dignatus. e. ei aptatus. ut dioscorus non sedeat in concilio. sed audiendus intromittat. Si u sede psumpserit. expellat Hoc nos obseruare necesse. e. Si g pcipit ura magnificentia. aut ille egrediat. aut nos exhibim. Quib; in greco in greco interptatis p beronicianu uirum deuotu & secretariu sacri consistorii. glosissimi iudices. & amplissimus senatus dixer. Quid enim specialit ingerit dioscoro. reuentissimo epo. Pascasinus reuerentissim eps. & uicarius sedis aptice dixit. Cum intromissus fuerit. necesse. e. ut illi obiciat Lucentius reuerentissimus eps & uicarius sed aptice dixit. iudicii sui necesse eu reddere ratione. qui cu psona nec iudicandi habet surripuit. & ausus. e. sinodum facere sine auctoritate sedis aptice. qd nuq factu. e. nec fieri licuit.

ascasin' eps. et uicari' sed aplice dix.

Nos contra pcepta beatissi aplici pp. gubnatoris sedis aplice uenire non possum'. nec contra aecclasticas reglas ul contra patru statuta. Actio iii

ascasin' eps libitan' puincie sicilie. et cu ullo eps herclanensis. et bonefaci pat magne romane aeccle. tenentes locu scissimi archiepi aplice sedis magne et senioris R. leonis pnunciauer. Manifesta facta sunt que a dioscoro qnda alexandrine magne ciuitatis epo comissa sint aduers' regulare ordine et ecclasticam disciplinam. Et infra. Et qd semel et scdo et tcio p reuerentissimos epos uocatus regulariter minime uoluit obedire. pprio utiq; stimulatus conscientia. Et paulo post. Unde scissim' et beatissim' eps magne senioris romae. p nos et p psente scam sinodu. una cu beatissimo et omi laude digno. p. aplo. q e petra et crepido catholice aeccle. et recte fidei fundamtu nudauit eu ta de epat' dignitate. q etia omi sacerdotali alienauit ministio. actio v

Anatholius reuerentissim' archieps constantinopol. d.

Propter fide non e dapnat' dioscorus. sed qa excomunicationem fecit domno archiepo leoni. et tcio uocatus e. et non uenit ideo dapnatus est.

In vii. actione calcedonensis concilii statutu e. ut antiocenus eps habeat dioceses duas. fenicia. et arabiam. Ierosolimitan' u tres palestinas. et hui constitucioni pmi sub pmi subscripser legati romani. actio [illegible]

Exhibentes qd nisi deueti et nouo testamto fuerim' edocti. non sequim doctrinas scor patru neq; scaru uniuersalium sinodor. atq; traditione sce aeccle anathema

menel. i. achor

harasi' scissim' patriarcha d. Legat' ad rufinianu missa sci patris nri anasthasij epta. Et cu lect' esset locus qui dicit. ita ut his qui cadunt in heresim et psunt impietati cognoscant' quid cu penitentiam egerint. non aut' esse ulti' det' locus in clero. Hiru qui auctores non fuer' impietatis. sed p necessitatem et uim abstrahunt'. placuit. ut uenia det'. et habeant in clero locum. maxime cu excusatione psuasoriam dederint. Sca sinodus dix. Pat eos qui actores non fuer' impietatis. tracti et ui passi sunt. recipit sacerdotium. Prelatos u' ut genitores hereseon. in sacerdotiu non admisit. Et infra.
Cu u' quereret' utrum deberet recipi ordinatio eoru qui ab hereticis p moti sunt. petrus deo amabil et archi pbr. locu tenens scissimi pp. adriani dix. Ut aiunt his onographi scs meletius ab arrianis ordinatus. e. et ascend sup ambone et pdicauit homousyon ordinatio u ei n repudiata. Theodorus epc. et ceteri epi sicilie dixerunt Uerum dixit donnus archi pbr aplice casthedre. Tharasi' patriarcha d. Anatholi' pmas sce synodi calcedoniensis fuit. et ab impio dioscoro ordinatus. e. Ergo suscipiant' qui ab hereticis ordinant'. sicut ille receptus. Item.
Si quis studio hereticu ierit.
et suscepit ordinatione. sine receptione sit. et paulo p'. Qui ob huiusmodi causa et fidei destructione sunt ordinati. et maxime si epi orthodoxi psentes fuer' a qb; potant consecrari. non recipiant'. sic eni patri' e. sensus. Si u' synodica pmulgatio et concordia causa orthodoxie facta fuerit. qui psupserint ab hereticis ordinari depositioni succubant.

S ca synod' dixit. hoc iustu e. iudicium. viii. sinod'

issimimus neminē prsus mundi potentiam

quēq eorum qui patriarchalib; sedib; psunt. inhonora
re. aut mouere a ppo throno. sed omi reuerentia dig
nos et honore iudicare. pcipue quidē scissimu pappā
deinceps autē constantinopoleos patriarchas. deinde u
alexandrie. antiochie. ierosolimor. sed nec alium quēq;
scriptiones contra scissimu pp. senioris romae. ac ūba com
plicare uel cōponere. sub occasione qsi diffamator quor
dam criminum. qd et nup fotius et multo ante dioscorus.
Quisqs tanta iactantia et audatia usus fuerit. ut sedm
fotium et dioscorum. inscriptis iniurias qsdam contra sedē
p. pncipis aplor moueat. aequalē et eand qa illi condēp
nationē accipiat. item.

Si u quis aliqua potestate fruens. uel potens pellere tēp
tauerit. pfatum aplice cathedre. pp. aut alior patriar
charū quēquē anathema sit. It.

i synodus uniusalis fuerit congregata. facta etiā de sca
romanor eccla queuis ambiguitas et controusia oportet
uenerabilit et cum omi reuerentia de pposita qstione
suscitari. et solutionē accipe. et aut pfectū facere. aut p
ficere. non tamē audacter sententiā dicere contra sūmos
senioris R. pontifices.

abanis magnificus patricius. dixit uicariis senioris actio vii.
rome. et reliqrum sedium induciis fotio datas iam
completis. diximus eum rursus ad hanc sedem. scam sino
du. Si g iubetis introducatur. et introductus e. nixus bacu
lo. et cū eo gregorius siracusanus dudū eps. Tunc marin'
diacon' et uicari' romane aeccle dix. Tollite bacculū de
manu ei' signū eni dignitatis pastoral q hic habe n debe.

quia lupus ē. & non pastor. & ablatus ē.

i concilio carthagin.

osim⁹ pp. frī faustino epō. & filiis. philippo. & asello pbris. Vob commissa negotia non latent. & ita uos ita ac si nrā in nō q̄ a nrā ibi in uob p̄sencia est. cuncta pagite.

Decretas damasi pp. II.

uis q̄s metropolitan⁹ intra tres menses consecrationis sue ad fidē suā exponendā. palliūq; suscipiendum ad aplicam sedē non miserit. commissā sibi careat dignitate. Sitq; licentia metropolitanis aliis. post II. & III. admonicionē induatis aeccliis cū concilio. B. pontificis ordinando epm subuenire.

ē cōc. a. p metros. epis

amasus pspo numidie prime sedis epo. Reitari necesse ē. qd legitime actū aut collatū minime approbat̄ si pfectū ēe debe. Nam q̄m honore possit retinere. quē ab illo accipit q̄ potestatē dare ñ habuit. legitime inuenire non possum. Quia ille qui honorē pontificalē non habuit. pontificalia non potest iura tribuere. Nec hoc sibi potant uendicare. cui capaces p hoc qd illi obstitant. non fuerunt. Itemq.

Decretas decentii.

e causis in quib; auctoritas in libris ueteris testamenti & IIII. euuangelior. cū scriptis totis aplor. apparet. ad diuina recurrito scripta gte. Si nec ibi. ad catholice aeccle historias catholicas a doctorib; catholicis scriptas. manū mitte. Si nec illis aplice sedis canones inuere. Si nec in his scōr exempla psptacie inuere. Qd si his omnib; inspectis. hui q̄stionis q̄litas non lucide inuestigatur. seniores puincie congrega.

obs epis uniusis epis p germania & gallia constitutis.
Petrus pnceps aptor ad uitores sibi asciuit linu & cletu.
non tam potestate pontificy. aut ligandi uel soluendi
norma eis tradidit. sed successori suo clemti. q sede aplica
post eum & potestate pontificale tradente sibi beato. p.
tenere pmeruit. Lin u & clet ministrabant exteriora
Princeps aut aptor petrus. uerbo & orationi insistebat
que non incongrue. ad tradicione sps sci p manus impo
sitione ptinerit. Et infra.

Linu namq; & cletu nich legit uiq; egisse ex pontificali
ministerio potestatiue. sed qtu eis a beato. p. pcipiebat
tantu solum agebant.

Gatho pp. omnib; epis. Sicut oms aplice sedis sanc
tiones accipiende sunt. tamq ipsi diuini. p. uoce
firmate.

i concilio ep.. lvi.

acharias pp. Iuxta scor patru & canonu instituta.
oms epi qui hui aplice sedis ordinationi subiacent
qui ppinq sunt annue id mai scor pncipum aptor.
p. & p. liminib; psentet omi occasione seposita. Qui u de
longinquo iuxta cyrographum suum impleant. Naq.
hui institucionis contemptor extitit. pt si egritudine
ualida fuerit detentus. sciat se canonicis subiacere senten
ciis.

alt i concilio.. .lxx.ii. cap.. alt i ecl epoz. l.. cap. x.

eo grauis. & sedis eugenius
eps ad cultam ppie aeclie sepissime sepa adee debet. qr
absentia epi pleruq; fit calamitas. ideoq; sardicensi admo
nente concilio. ultra trium epdomadaru spatiu. a ppis
ecclisis non moret. nisi forte p iussione metropolitani.
ex necessitate contingat.

ex concilio leon. iiii. epor. lxx. i. cap. ii

ı quis sacerdotib; seu pmatib; nobilib; seu cuncto clero huı scē romane aecclē electionē R. pontificis contradicere psupserit. sic inconcilius beatissimi stephani

act. c. v. pp. statutū ē. anathema sit.

ıs dogmata. madata. sanctiones. interdicta uel decreta. p catholica fide. p ecclastica disciplina. p correctione fidelium. p emendatione sceleratoꝝ. ł interdictione immi nentium. ł futuroꝝ maloꝝ. a sedis aplice psule salubrit p mulgata contēpserit. anathema sit.

epis inco[n]sulto co[n]cilio

ıxta constitutionē scāe sardinensis sinodi. etiā si non q re clamasset rotardus epc. nūqq; sedis aplice fecisset mentionē. a uob, qui causam eı examinastis. memoria sci. p. honorari debuerat. et ad eı uicarium scribi. ut si iudicaret renouan dum eē iudicium. renouaret. et daret iudices. Et. id. in alia

Quaobrē nimis absurdū ē. Septa qd hyemarus archieps. fingit dixisse rotardū. postq iudici um sedis aplice puocauit. itm mutata uoce alioꝝ iudicia postulasse. Qd et iam si ita fecisset. sicut ura nouit frnitas abillis fuerat emendandus. et amaioris auctoritatis exa mine. ad minoris ualitudinis puocasset iudiciū corrigen dus. Infra. Quamuis et si sedē aplicam nullatenus ap pellasset. contra tot tam et tanta decretalia se efferre sta tuta. et epm inconsultis nob nequaq deponere sicut uos bene nostis debuer. Et infra. Quia sacra statuta et ueneranda epoꝝ causas. ut pote maiora negotia nrē dif finienda censurae mandauer.

ıcholaus eps clero et plebi nonetisis aecclē. Ecclasti ca idest collectio catholicoꝝ. quom sine aplice sedis instituer futtu. qdo iuxta sacra decreta. nec ipse debent

absq; pceptione pp. basilice construi que ipsa catholicor intra semet amplecti catuam dinoscuntur.

Nic. pp. mich. augusto.

[Q]uae diuina inspiratione non nos pigebit. nec nob impossibile erit ostendere uob si tam audire uelitis. non posse quemq; rite ab his qui inferioris dignitatis uel ordinis sunt iudiciabilib; submitti diffinitionib; Si quid tepr diocletiani et maximiani impator marcellus eps urb rome qui postea insignis marty effectus e. adeo copul sus e a paganis. ut templu eor ingressus grana turis sup pru nas poneret. hui gra collecto numeroso concilio epor et inquisitione facta. hoc idem pontifex se egisse confessus e. Nullus tam eor pferre sententiam ausus e. du ei sepissi me oms phibent. tuo ore iudica causa tua n nro iudicio. Noli aiunt in nro iudicio. et iterum. sed collige in sinu tuo causam tuam. et rursus qm ex te inquiunt iustificabis. aut ex ore tuo dapnabis. Et item di cunt. pma sedes non iudicabitur a quoq. Item.

[Q]uo quida tpr quoda contra syxtu pp. teptassent queda non boni rumoris obicere. et in concilio cui ualen tinianus augustus interat dictu fuisset. non licere aduer sus pontificem sententiam dare. surrex idem precinus ipator. et in arbitrio psati pontificis tribuit iudicare iudicium suu. Et eni nullus pontificu minor uel inferior. urbium subactus iudiciis inuenitur. Item.

Intantu aute hanc psumptione sci patres apud calcedo nensem detestati sunt. ut dioscoru alexandrinu antistite inter cetera idcirco potissimu sine ulla restitucione dapnauer quia ponens in celum os suum. lingua ei transeunte sup terram. excomunicatione in scm leone pp. dictauit. ita ut

insententia contra ipsum plata. hoc uideant' inmemorare
pcipue dicentes: qm sedis excessib; priorem iniquitate
ualde transcendit. presupsit eni excommunicationem
ad uersus sessimū & beatissimū archiepm magne
R. leonē. Numquid ibi legit inquisitionē fuisse fac
tam. uerū iuste an iuste dioscorus ipsā excomunica
tionē dictasset. non plane sed absq; omi controuersia
hoc in eo ulti sunt. quia cū esset inferior potiorem
quib; libe conat' lacessere iniuriis. teste anatholio
constantinopolitano psule. qui dicit. ppt fidē non
dāpnat' dioscorus. sed qa excomunicationē fecit
donno archiepo leoni.

...karo regi

edis aplice sententia
tanta semp consilii moderatione concipit. tanta
patientiae maturitate decoquit. ut retractatione non
egeat. nec immutari necessariū ducat. nisi forta sic
plata sit. ut retractari possit. ubi mutanda sedm pre
misse tenore condicionis existat.

...a depos
...lie.

eatus gelasius pp. scribens epis p dardaniam consti
tutis. inter cetera inquit. Postq̄ quingentos annos
constituta xpi. quosdam uelle subuertere cū trigin
ta annoz lex hominū non posset abrumpi. Scm
anasthasium ideo fuisse dāpnatū a sinodo orientis.
qa sedes ista non concesserit. Scdm iohm constantino
politanum. Scm flauianū. Si g ta non consentiente
sola qui dāpnati sunt. a sinodo orientis non potuerunt
ee dāpnati. consequens etiam sine sinodo qui eadem
sola dāpnante dampnatus fuerit. dāpnatus sit.

...ecto. uiribus
rauennā.

c̄ḡ. viii. Quisq̄s metropolitanus.

intra tres menses consecrationis suę ad fidem suam expo
nendam palliumq; suscipiendū ab ap̄lica sede. nulla
ineuitabili necessitate imminente non miserit. con
missa sibi careat dignitate. ita ut tandiu ep̄ali illi sedi
cedat. omniq; consecrandi licentia careat. q̄diu in expo
nenda fide. & in expetendo pallio p̄scum morem con
tempserit.

epla medi nensib; mi...

[N]icholaus iunior. Que autē prouincia p omnia regna
terrarū a romane æccłe dicione extranea reperitur.
cui⁹ arbitrio ipsū quoq; celū claudit. & aperit. Omnis autē si
ue patriarchiui cui⁹libet apicem. siue metropoleū p̄mat⁹
aut ep̄atuū cathedras uel æcclarū cuiuscumq; ordinis dignita
tem ipsa instituit.

pp. gelasii ep̄o ue rano.

[Q]uo ausu qua temeritate rescribis ad rauennam te
uelle pficisci. cū canones euidentr̄ p̄cipiant nullū
omnino ep̄m nisi nob ante uisis & consultis. ad comitatū
debere contendere. & p⁹ pauca. Quemadmodū tibi
putas licere. qđ non licet. nisi quia hoc officio carere
festinas. quo te his excessib; ostendis indignum.

gr. maiori ... ep̄s.

[I]ta nos q̄llazionꝫ cedes geminata pontificū horren
di sceleris atrocitate confudit. ut diu constitutio nr̄e
deliberationis hesitaret. dum & ingerere quemq̄ patricida
lib; exemplis testarem⁹ antistitem. Quappē iam uelut
usum consuetudineq; sacrilegam declinantes tatenus
religioni consulendum. ut patriachie uice ab exteris tr̄
positis sacerdotib; gubnentur. qui ibidem commanentes.
ferro didicer̄ necare pastores. inauditoq; facinore &
qđ & in illis prouinciis numq̄ p̄ris accidit. q̄ bellorꝫ continuus

incursionib; affligunt. hec repta sit ciuitas que psules
ministrande sibi fidei xpiane sine psecutore pstituat.
Curandū ē g ut illic funesta pnicies cessatione ppoz
sancte institutum. atq; ita salute furoris tanti macies sub
trahat utroq; m. ut illa dū in quos deseuiat non habebit
ab huius modi temeritate desistat. ut alius imitandi dira
contagia non pbeat. Egeat g epalib; subsidiis sibimet
aliunde depensis. que sacram in suo gremio collocatā
fuso crudelit maculat sanguine dignitatē. Quia in u
troq; hac ē ultione plectenda siue scilicet instinctu do
mestico. seu furiis incitata nefas hoc comitat externis.

it. patricio

. onsecrare enī ē simul sacrare. Sed ab ecclē uiscerib;
diuisus. et aplica sede sepat9. dissecrat poti9 iste ñ consecrat.
Iure g execratus tantum. ñ consecratus potit dici. quē
simul secū sacrare unitate coniunctis mbris. ñ agnos
cit aecclia.

uiatori i pancto
ustrib;

ed quia se ab uniusali aeccla diuisent. sicut beatus au
gustin9 ait. omis catholic9 securus eam partē destatur.
cui aecclam uniusalē aplicis sedib; roboratā non comu
nicare cognoscit.

mend epla.
paula.

eatus augustinus denuntiat de talib; qui adusum
auctoritatē illarum aecclarū que aplicas sedes et
eplas accipe meruerunt. temere credit. immanissimū
scismatis crim a se ppulsare non potit.

it. patricio
bitario int cetera.

os antiquus fuit. ut quia p longinquitate hui9 itine
ris ab aplica sede onerosū illos fuerat ordinari. ipse se in
uicē mediolanensis et aqlensis epi ordinare debuissent.
Ita tam ut in ea ciuitate in qua erat ordinandus eps alt9

ciuitatis occurrere debuissent. IT.

Noli catholicam semper mentem aliquorum scismaticorum communione polluere. Unum xpisti corpus una constat esse aecclesia. Diuisus ab unitate altaris ueritatem xpi corporis non potest consecrare. Toleranda sunt in compage corporis positorum et illa nonnumquam uicia que inuitati interdum patientes resecare non possumus. Quia et euangelicum agricolam minus afferentem fructum palmitem si tamen in uite maneat purgare posse noster saluator edocuit. Abscisum autem autem palmitem, nisi igni ad comburendum aptum esse non posse. eidem celestis magistri ueritate didicimus. Noli ergo eorum qui igni apti sunt non consecrationibus sed execrationibus consentire. nec estimes illos uel esse uel dici aecclesiam posse. Etenim sicut dicimus cum aecclesia una sit. cum dicitur una est columba mea nullam esse aliam constat. nisi que in apostolica est radice fundata a qua ipsam fidem in uniuerso propagatam orbe non potest dubitari. Ait enim beatus augustinus. Quid si nullo modo recte potest aecclesia dici quod scisma. restat ut quoniam aecclesia dei nulla alia esse potest. ea sit quam sedes apostolica per successiones episcoporum in radice et nullorum hominum malicia etiam si nota et excludi non posse. sed pro temporum ratione iudicetur toleranda ullo modo ualeat extinguere.

pl. ualerio patri

Aliud autem scysma est. et per exteras etiam potestates huiusmodi homines opprimi debere. et canonice scripture auctoritas et patrum nos regularum ueritas docet. Et quidem scismaticos esse tali per beatum augustinum que uniuersalis aecclesia ueneratur conuincitur elogio. Videte autem utrum scismatici non sint qui se ab eminentissima et manifestissima auctoritate apostolicarum sedium separauerint. Quisquis ergo ab apostolicis diuisus est. sedibus secundum istam beati augustini sententiam in scismate eum

ualeriano patrio

et non dubiu est. & cont uniusale eccliam altare pbat erigere.

ic nec licuit aliquē nec licebit. particularē sinodū ad iudicandū generalē congregari. Sed quociens aliq de uniusali sinodo aliqb; dubitatio nascit. ad recipiendā de hoc qd non intelligit rationē. aut sponte hi qui salutē animę desiderant. ad aplicas sedes p pcipienda ratione conueniunt. aut si forte sicut de talib; dictum ē. peccator cū uenerit in pfundum maloz contempnit. ita obstinati ac contumaces existunt. ut doceri non uelint eos ab eisdem aplicis sedib; aut trahi ad salutē quoqmo necesse ē. aut ne alioz pdicio ee possint. sedm canones p singlares oppmi potestates.

g mediolanensib;

os in hominē

q non a catholicis eligit. nulla pbemus ratione cosensum. ne si alicui usurpatione factu fuerit. in locū ut ordinē illum sacerdotis suscipimus.

registro viii. i. epi. gislefreo lunensi epo.

pratum tibi palliū nunc conferre nequiuim. qa fidei tue paginam min q oporteat continere repperim. Cū uidelicet nullam in ea scarū uniusaliū sinodoz in qb; nre fidei continet symbolū. nec decretaliū pontificum romanoz constitutoz sedm morem feceris mentionem. Sed nec illa ppa subscriptione muniueris. nec qd aliq hanc iure iurando firmandam miseris.

Registro stephani. vi. pp. archepo rauennati

osse tuā uenerabilitatē uolum ad nras aplicas aures fore puentū. in mole epm ab hac luce migrasse. In cui successionis electione popli diuisionē puenisse audiuimus. Quod quia sepe contingere solet querentib;

singulis que sua sunt non que ihesu christi adeo non mirandum.
Verumtamen plurimum in hoc causa oportet adhiberi sollicitudinem
ut conuocato clero et plebe. talis ibi eligatur per dei misericordiam
cui sacri non obuient canones. Sacerdotum quippe est
electio. et fidelis populi consensus adhibendus est. quia docendus
non sequendus est populus.

Ex. R. greg. vii. cap. lxvii.

[D]ecreuit ad nos te fratrem et coepiscopum nostrum hanricum
leodicensem episcopum ad apostolorum limina uenientem ab arnul
fo comite rebus tuis te expoliatum. et ad necesse augustum gla
dissiurare compulsum. quod ablata numquam repeteres. et
huius tanti sceleris a nobis sibi ueniam impetrares. Cogni
ta itaque contumelia tibi immo beato petro illata. ualde
doluimus asserentes fraternitatem tuam nullius iuramenti uinculo
posse teneri. que tam nefandissime coacta iurauerit.
Unde et apostolica te auctoritate absoluimus. ut non tue
uel alicuius conscientie ob hoc uidearis innexus. Insuper etiam
tanti freti potestate ne hoc in exemplum ceteris impiis auden
di peiora sit futurum. fratri nostro uirdunensi episcopo et aliis illi patri
et beati petri fidelibus summopere precepimus. ut eum ut tirannum et
christiane religionis conculcatorem. impugnent. et armis
tam carnalibus quam spiritualibus undique et ubique quantum possunt. nisi
digne satisfecerit insequantur. Volumus itaque ut prefatus episcopus
presul quoscumque potest episcopos et reliquos sacerdotes sibi adiungat.
et illum dei inimicum ad dignam satisfactionem conuocet. Quod
si digne penitere et ablata restituere noluerit. datis sibi
xv. dierum induciis. introitu ecclesie priuetur. et prefato modo in
iuria beati petri uindicetur usque ad satisfactionem. cc.iii.

[C]onstantinus natione syrus ordinauit felicem archiepiscopum
rauennate. qui secundum consuetudinem priorum suorum cautas noluit

in scripto facere cautiones. sed p potentiã ex posuit uidi
cũ, ut pontifex maluit. Venit aut & benedictus archi
eps mediolanensis orationis uoto. & suo se pontifici psen
tare. Alteraũ ũ & p accla ciniensi sed conuictus ẽ. eo qd aps
eis temporib; sedis aplice eid aciuensis ecclę antistes. ad cõ
secrandũ ptinebat & ptinet.

t romano
pontificali

Oms romani preter cum ingenti leticia ad ecctam
scõz. IIII. coronatoz donnũ leonẽ eiusdem ecclę car
dinalẽ. coactum inuitũq; inde abstrahentes. cũ himnis
laudib;q; pcipuis. ad lateranense patriarchiũ pduxerunt
more seruantes antiquũ. oms eid osculati sunt pedes.

enedictus. III. nr. R. romanus constituit. ut cũ eps
pbr aut diaconus moreret. pontifex una cũ omib;
epis & pbris atq; diaconib; nec non & reliqui clerici ad ei
sepeliendum corpus. ⁊ commendandam animã cũ uenirent.
Similit & ipsi facerent. cũ pontifex ab hac luce migrset.
Hic cũ esset electus facione epoz rodoaldi portuensis.
& arsenii ortensis actum ẽ. ut a legatis impatoz ludouici
& lotharii cardinales cogerent. multis iniuriis & commina
tionib; immo & gladioz sup se euaginationib; anastasiũ
quẽ qrtus leo deposuerat. sibi pmouere pontificem.
sed deo patrante ita patientia & unanimitate sui. eosd
supauerunt. ut in facie eorũd pfatũ benedictũ apud. p.
pontificem consecrarent. ⁊ magna popli comitante cat
ua. ad lateranense patriarchium deducerent.

ep. i. epo
...ernati.

erte nos epos malis festiuitatib; poplm sibi commis
sum deserre. nullo m pmittim?. Quo m g in tanto
die pasche creditã sibi ecctam epc deserat. ut ali eccle
ipse ministret. ratio minime patet. pserti c canones nil tale
pcipiant.

gg pp remensi archiepo manasse.

ostis iohem epm in niceno. & cirillum in ephesino concilio romanorum uice eis concedentib; functos fuisse pontificum. Siagrio quoque augustidunensi epo lugdunensis antistitis suffraganeo. scm gg celebrandi generalis in gallia concilii uicem suam legatos indulsisse. Item q.

gg. vii.

emp licuit sepq; licebit.

contra nouiter excrescentes excessus. noua quoque decreta atque remedia procurare. Que rationis & auctoritatis iudicio. nulli hominum sit fas ut irrita refutare.

ex libro pontificali adrian. ii.

uctus ad romanum pontificatum ab aeccla di genitricis dne nre que dicitur ad presepe traheretur ad lateranense patriarchium. certatim a clero & proceribus & plebe deportatus. Quod audientes missi ludouici imperatoris. moleste tulerunt. indignati scilicet quod dum presentes erant non inuitati fuerunt. nec optare a se futuri presulis electioni interesse meruerunt. Qui accepta ratione quod causa contemptus augusti. sed futuri temporis prospectu hoc omissum fuerit. ne uidelicet legatos principum in electione romanorum presulum mos expectandi per huiusmodi fomitem inolesceret. omnem indignationem medullitus sedauerunt. & ad salutandum electum etiam ipsi humiliter accesserunt.

ciprian. epla sua romanis.

actus est. cornelius eps.

de dei. & xpi eius iudicio. de clericorum omnium testimonio de plebeio suffragio de sacerdotum antiquorum & bonorum uirorum consensu cum nemo eps inibi factus esset. cum gradus cathedre sacerdotalis uacaret. Quo occupato & omnium nostrum consensione firmato. quisquis iam epc fieri uoluerit. omnimodis

necesse e. ut ecclasticam habeat ordinationem qui ec
clesię non tenet p consensum unitatem.

Post primum secds ee non potest. Quisquis enim post unum
qui p electionem consecratus e. ee uoluerit. iam n secds
ille sed nullus est.

cipian' ad pupianum.

cire debes epm in eccla ee. et ecclam in epo. et si
quis cum epo non sit in ecclia non ee. et frustra sibi
blandiri eos qui pacem cum sacerdotib; di non habentes ob
repunt. et latenter apud quosdam communicare se credunt.
Quando eccla que catholica una e scissa non sit neq;
diuisa.

cipian' de unitate eccle.

etri unitatem q non tenet tenere se fidem credit?
Qui cathedram petri sup quam fundata e. eccla deserit.
in eccla se ee confidit?

augustin' ad aurelium

truos de eccla pellendi sunt. qui eo confugiunt.
ut fidem fideiussorib; frangant. et in concilio nro
agere cupio et si opus fuerit. ad sedem aplicam scribere.
ut quid sequi debeamus concordi omnium auctoritate con
stituatur atq; firmetur.

augustin' de baptismo libro ii.

psa concilia que p singulas regiones
uel puincias fiunt. plenariorum conciliorum auctoritati que
fiunt ex uniuerso orbe xpiano. sine ullis ambagib; cedunt.
ipsaq; plenaria sepe priora a posteriorib; emendantur. cum aliquo
experimento rerum aperitur quod clausum erat. et cognoscitur quod
latebat. sine ullo typo sacrilege supbie.

august ad uincentium.

oli fr contra diuina.
tam multa tam clara tam indubitata testimonia
colligere uel calumnias ex epporum scriptis siue nrorum sicut
hylarii siue antequam pars donati separaretur sacramento ipsi

unitatis sicut cipriani et agripini. primo quia hoc genus litterarum ab auctoritate canonum distinguendum est. Non enim sic leguntur tamquam ita ex eis testimonium proferatur. ut contra sentire non liceat. sicubi forte aliter sapuerunt quam veritas postulabat. In eo quippe numero sumus. ut non dedignemur etiam nobis dictum ab apostolo accipere. Siquid aliter sapitis id quoque vobis deus revelabit.

i papa sue et fratrum salutis neglegens. reprehenditur inutilis et remissus in operibus suis. et insuper a bono taciturnus. quod magis officit sibi et omnibus; nichilominus innumerabiles populos catervatim secum ducit. primo mancipio gehenne. cum ipso plagis multis in eternum vapulaturus. Huius culpas istic redarguere presumit mortalium nullus. quia cunctos ipse iudicaturus a nemine est iudicandus. nisi deprehendatur a fide devius. pro cuius perpetuo statu universitas fidelium tanto instantius orat. quanto suam salutem post deum ex illius incolumitate animadvertunt propensius pendere.

nasthasius alexandrinus. et paulus constantinopolitanus. et quoque pro rectitudine fidei ab arrianorum sinodo abiecti fuerant. romam ad iulium confugerunt. et unusquisque de se iulium docuit. quos ille cum litteris ecclesiis suis restituit. Anasthasius autem et paulus. et qui cum ipsis erant. litteris iulii romani pape freti. thronos proprios receperunt. Item.

Agapitus romanus episcopus ascendens constantinopolim sinodum celebravit. contra impium severum et iulianum alicarnacensem et ceteros theopasitas. Inter quos et antimus ut consentaneus eorum depositus a throno proiectus est. cum episcopatum tenuisset regie urbis mensibus decem et consecratus est pro eo mennas presbiter et xenodochus.

sgro abagapito pp. R. lt

igli. pp. excommunicatione. IIII. insuu dedit mine constantinopolitano epo. - lxxxv. Januario mense sepositum est nom menne patriarche constantinopolitani et sepositum nom uigilij pcellens indicti chir.

In electione romani pontificis. nullus siue lib siue seruus psumat aliqd impedimentu facere. sed illi solu m. R. qb; antiquitus concessum e. constitucione scor patru sibi eligant pontifice. Qd siquis contra hanc nram constitucione facere psupserit. exilio tradat.

lericus c non connumeret in duab; in ecclijs. Negotiationis enim hoc e. et turpis comodi ppum et ab ecclastica consuetudine penitus alienu. Audiuum enim ex ipsa dnica uoce quia nemo potest duob; dnis seruire. et cetera. Que enim p turpe lucrum in ecclasticis reb; efficiunt. aliena consistunt a deo.

mis iactantia et ornata corporal aliena e. a sacrato ordine. Eos g epos uel clericos. qui se fulgidis et claris uestib; ornant emendare oportet. Qd si in hoc pmanserint epithimio tradant. Qui u inuenti fuerint deridentes eos qui uilib; uestimtis et religiosis amicti sunt. pepitimium corrigant.

ec minus etiam pbros contra suu modu tendere phibemus. nec epali fastigio debita sibimet audact sumere. Non conficiendi crismatis. non consignationis pontificalis adhibende sibimet arripe facultate. non psente quolibet antistite nisi forte iubeat. ut orationis ut actionis sacre supplere sibi psumat ee licentia. neq; sub ei

nec sibi meminerit ulla ratione concedi. sine suo pon
tifice: diaconi et subdiaconi. acoliti uis habere faciendi
nec prorsus dubitet. si quicquam ad episcopale misterium specialiter
pertinens: suo nutu putauerit exequendum. continuo
se presbyterii dignitate et sacra comunione priuari. Quod fieri
necesse censeamus si ei suus presule deserente huiusmodi fuerit
praeuaricatio comprobata.

Iussio precepta est. presbiteris et diaconibus a calliopa in qua
humilitatis mee abiectionem continebatur eo quod irregulariter
et sine lege episcopatum inuasissem. dignus in apostolica sede
et idcirco me in regiam urbem translato alter in meo loco
substitueretur antistes. Quod numquam factum est. nec fieri debet
quia in omni loco archipresbiter. et archidiaconus. et primiceri
representant uicem pontificis mei absentia.

Anasthasius presbiter cardinalis nostri quem nos in titulo beati mar
celli et pontificis ordinauimus. contra sanctorum patrum insti
tuta propriam ecclesiam deserens. iam per quinquennii tempus
in alienis parroechiis temere inhabitare presumpsit.
Quem auctoritate apostolica apicibus. per iii. quartamque uicem
uocauimus. At ubi redire distulit duobus congregatis episcoporum
conciliis. cum eius non potuissemus uidere presentiam comuni
eum decreto a sancta comunione priuauimus. Volentes siquidem
prius excommunicationis censuram. ad gremium sancte a qua
discesserat matris ecclesie personam reducere. iuxta. vi. decimum
sancti magnique niceni concilii capitulum et infra ad eundem multis
modis te reprehendimus. ac reprehensibilem iudicamus. quia ad
duo per te congregata concilia occurrere distulisti. sic hi
presentes nicholaus petronatius atque iohannes uenerabiles episcopi. per
quos nunc auctoritate canonica te iussimus euocare.

ore proprio indicabunt. Si autem constituto tempore ad predictum concilium uenire neglexerint: sub excommunicatione te modis omnibus decernimus esse mansurum.

[D]enique si in epistola ad hebreos legimus quod minor a maiore benedicatur: restat profecto ut exigente ratione et maledicatur. Siquidem hec utique per non secentes preteritorum tempora illi qui ante nos fuerunt quandam in ecclesiis consuetudinem tradiderunt. hodieque in romana ecclesia que magistra omnium ecclesiarum imperimisse seruatur ita. ut nullus sacerdos maiore suo non innuente cum sacerdote cuilibet rei benedicere nitatur. Sed et anctior stans ad pronuntiandum aliquam lectionem benedictionem quidem postulat sed ei quibus inferior non audet benedicere. Cur hoc numquid benedicere peccatum est: absit. De maledicis enim non de benedicis dicit apostolus. quia regnum dei non possidebunt. Sed per hoc innuitur quia censure freno inferiores quique ad suos iudicandos prepositos cohercendi sunt. si his nec etiam benedicendi ius ullum penitus obtineant.

[I]n circuitu altaris et in presbiterio nullus laicorum stare presumat dum diuina peraguntur officia. quod si fecerit communione priuetur: usque ad emendationem eius.

[S]i apta non inuentis

[I]nque positis conuenire personam. saltem tres uiros rectos ac sapientes eligite quos ad hanc urbem generalitatis uice mittatis quorum iudicio plebs tota consentiat. Nam deo prestante forte hic talem repperietis. qui uobis inreprehensibiliter ordinetur episcopus.

[V]igilius papa ueniens in siciliam in ciuitate catinensi fecit ordinationes presbiterorum et diaconorum inter quos transmisit

arli
si. ppe
estico duci
libro pontificali.

R. amplicatu & incedommu suu. lxxvi.

Simac^o in decembri & febr. in urbe roma ordinau pbros xcii. diaconos sexdeci. lxxvi.

onon ultra consuetudine absq; consensu cleri & immis sione maloz hominu constantinu diacone eccle si racusane. rectore in patrimonio sicilie constituit. sed & in populo ad eu ullicandu uti licentia ei concessit. & non post multu temp^s obeunte pontifice sedicione sup eum orta a iudice puincie sub arta custodia retrus^s.

Ihs nr ihc xpc rex & uidex & sacerdos seruit honore malis sacerdotib; usq; ad sua passione. in qua sacerdo tem appellauit que sciebat ee sacrilegum. & cu alapa acce pisset & ei diceret^r sic respondes pontifici. nichl cotumelio se locutus e. in psona pontificis. sed magis innocentia aut^s est dicens. si male locutus sum testimoniu phibe de ma lo. ut nos ei humilitatis haberem^s exemplum. & do cuit sacerdotes ueros legitime & plene honorari. du circa falsos sacerdotes ipse tal extitit.

unc racio & forma in clero tenet^r. ut qui in eccla dni ad ordinatione clerica pmouent^r. in nullo ab ammis tracione diuina auocent^r. ne molestiis & negotiis secula rib; alligent^r. Sed in honore postulantium frm tamq decimas ex fructib; accipientes. ab altari & sacrificiis non re cedant. & die ac nocte celestib; reb; & spiritalib; seruiant. qd epi antecessores nri. relligiose considantes & salubri pudentes. censuer^t ne quis fr excedens ad tutela uel cura clericu nominaret. Aut siquis hoc fecisset. non offerret^r p eo nec sacrificiu ei^s p dormitione celebraret^r. Neq; enim

102

ep̄ali roga

cip. ... pbris & diaco ... plebi sun

apud altare dei mereatur nominari in sacerdotum parte qui ab altare sacerdotes et ministros uoluit auocare.

ad rustic.

[E]go non dico presentibus episcopis suis atque astantibus in altario presbiteros posse sacramenta conficere sed quia scriptum est. presbiteri duplici honore honorentur. maxime qui laborant in uerbo dei predicare eos decet. Vale est benedicere congruum confirmare. Conuenit reddere communionem. Necesse est uisitare infirmos orare pro inualidis. atque omnia dei sacramenta complere. Nemo hic episcoporum inuidia diabolice temptacionis inflectatur. irascatur. Interdum si presbiteri exortentur plebem. si in ecclesiis predicent. si plebi ut scriptum est benedicant. Etenim obuiantia in ista sic dicat. qui non uult presbiteros facere. quod iubentur a deo dicat. Qui maior est christo. aut qui potest corpori eius aut sanguini anteponi? Si presbiter christum consecrat. cum in altario dei sacramenta benedicit. benedicere populum non debet quia christum meruit consecrare. Circa laicos aut mulieres iubentibus uobis iustissimi sacerdotes. presbiter dei benedictionis perdit officia. amittit lingue opus. Non habet confidentiam predicandi truncatur omni parte uirtutum.

m.

[C]onuocatis ihesus discipulis ait. misereor super turbam. conuocat discipulos christus. et quod facturus est loquitur. ut magistris ecclesie dei exempla cum subditis esse communicanda consilia.

tificali

[T]heodosius quem eugenius antecessor eius presbiterii honore priuauerat. ecclesie sertine consecrauit episcopum. Leontius dum esset presbiter depositus fuit. et postea in antiochia patriarcha fuit. Misenum episcopum a faelice papa dampnatum gelasius successor eius et communioni reddidit. et ecclesie suae restituit.

od. ep. IIII.

issimm' nullaten' epm.

turpis lucri gra excogitare ad excusandas excusationes in peccatis. expetere aurum uel alia specie ab epis uel clericis uel monachis qui sub ipso sunt. viii. sinod' c

ca & uniusal sinodus

diffiniuit. neminem prsus epm uendere. uel ut cuiq; alienare cimilia. & uasa sacrata. excepta causa oli ab antiq quis canonib; ordinata. uidelicet que accipiunt in redemptione captiuor. ex lib pontifica

onstantinus pontifex & ei clerus & primates cu sellarib; impalib; et frenis mauratis simul & mapulis ingressi sunt ciuitate constantinopolim. & aplicus pontifex cu camalauco ut solitus e. rome pcedere. Indie aute q se inuice uiderunt iustinianus augustus xpianissimus cu in capite sese pstrauit. pedes osculans pontificis. Decretalia f

drian' pp. indie sco pasche. psente carolo impatore anathematizauit. thasinone duce baioarior. nisi in omnib; obediret eidem impatori & filiis ei ac genti francor sicut iurauerat patri suo pipino & sibi. Quod si nollet & sanguinis effusio fieret. uel aliquid mali hoc sup eunde duce & ei co sentaneos esset. & pfatus rex & sui ab ea culpa immunes im munes essent. Cipian' a

vales putas eos ee qui sacerdotu hostes & contra ecclam rebelles. nec pmonentis dni comminatione. nec futuri iudicii ultione trent. Neq; eni aliunde hereses aborte sunt. aut nata sunt scismata quando sacerdoti dei non optempat. nec unus in ecclia ad tempus sacerdos & iudex uice xpi cogitat. Cui sedm magistia diuina obtemparet fritas uniusa. nemo aduersus sacerdotu collegiu qcqua moueret. nemo post diuinu iudiciu. post popli suffragiu p coepor

consensu iudice se non epi sed dei faceret. Nemo discidio unitatis xpi aecclam scindet. nemo sibi placens ac tumens seorsu foris heresem condet. nisi ita e aliquis sacrilege mtis ac pdice: ut putet sine dei iudicio fieri sacerdote. cu dns in euanglo dicat. nonne duo passeres asse ueneunt. et neuter eoy incadit in terram sine patris uoluntate. cu ille nec minima fieri sine dei uoluntate dicat. existimat aliqs summa et magna. aut non sciente aut non pmittente deo in aecclia dei fieri. et sacerdotes dei dispensatores erunt non de ei sententia ordinati. hoc est fide non habe qua uiuim hoc e deo honore non dare sed qui extra. Item.

An ad hoc frs karme deponenda e catholice aecclie dignitas et plebis inposite fidelis atq; incorrupta maiestas. sacerdotalquoq; auctoritas ac potestas. ut iudicare se uelle dicant. de aecclie ppposito extra aecclam constituti heretici. de sano saucii. de integro uulnerati. de stante lapsi. de iudice rei. de sacerdote sacrilegi. Item.

ulla cu malis conuiuia uel colloquia misceant. simusq; tam ab eis separti qua illi sunt de aeccla pfugi.

I... Ex dicto sci hieronimi ad rusticu monacum

In apib; pnceps unus e. grues una sequunt ordine litterato. inpator unus. iudex un puincie. Roma ut condita e. duos frs simul reges habere non potuit. et parricidio dedicat. In rebecce utero esau et iacob bella gesser. singuli aecclarum epi. singuli archipbri. singuli archydiaconi. et omnis ordo aecclasticus suis rectorib; nititur.

Ex decreto papae gelasii

... uu pficere noluer. suis reddant inferiorib; post minores ipsaq; comoda pbri. ppengius q diaconi consequntur. ut hac salte ratione constricti. et honore quem fugiunt appetere incipiant. et questum. Item.

Placuit huic sc̄e ac magnę synodo.

ut res uel priuilegia que dei ecclesiis ex longa consuetudine pertinent. et siue a diuę recordationis imperatoribus siue ab aliis dei cultoribus inscriptis donata. et ab eis per annos xxx. possessa sunt nequaquam a potestate presulum earum que cumque persona singularis per potestatem subtrahat. aut per argumenta quelibet auferat. sed sint omnia in potestate ac usu presul aecclesie quecumque intra xxx. annorum spatium ab ecclesiis possessa fuisse noscuntur. Quisquis ergo secularium contra presentem diffinitionem egerit. tamquam sacrilegus iudicetur. et donec se correxerit. et ecclesie propria priuilegia seu res restituerit. anathema sit. Item

potest post trium annorum census retentionem accedere ad prepositos urbis. uel regionis illius et arguere in conspectu eorum eum qui emphiteusim consecutus est. et exhibere contemptum eius. et tunc ex sententia et iudicio preorum recipiat aecclesia propriam possessionem. Sed nequaquam quisque apud se. uel presens faciat predictorum oblationem locorum. Suspectuum quippe tale quid. et multi turpis lucri et auaricie consistit indicium. Siquis ergo eps aut metropolitanus preter hanc diffinitionem nostram abstulerit aliquem locum a quoquam. putans quod aecclesiam propriam defendat. sequestretur a proprio a patriarcha per aliquod tempus dans primo quod per potestatem suam abstulit. uel surripuit. Si uero contemptor quis persisterit. non obediens hisque sc̄e et uniuersali sinodo uisa sunt deponatur omnimodis

onem[?] et inrefragabiliter affirmamus. Item.

ut nullus uel sacerdotum rerum uilis sui usurpare presumat sed neque salarium a xpianis seu locis oblatum causa in eam mereri uel timoris aut murmuris auferre permittat. ne aecclesia ad nichilum redigatur. Quod qui facere presumpserit. ille eps

Precedit ...